Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto ... $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily in the United States:

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON 4687 CORTLAND

NO. 51. — ŠTEV. 51. NEW YORK, SATURDAY, MARCH 2, 1918. — SOBOTA, 2. MARCA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Japonska rešuje Rusijo.

ZAVEZNIKI SO ZADOVOLJNI Z JAPONSKIM POSREDOVANJEM V SIBIRIJI. — JAPONSKI BO POMAGALA KITAJSKA. — FRANCOSKI STRATEGIST PRAVI, DA JE SODELOVANJE ZDRUŽENIH DRŽAV TUDI POTREBNO.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, 1. marca. — Največje zanimanje vlada zaradi predloga, da bi Japonska posredovala v Sibiriji; posebne važnosti je govor, katerega je imel v nedeljo japonski zunanji minister viskont Motono, kar se smatra za izjavo japonske politike.

Po tukajšnjem mnenju je bil prvotni japonski načrt napraviti v Sibiriji mir in varovati svoje interese, katere so ogrožale kaotične razmere, ki vladajo tam. Pri tem ji bo pomagala Kitajska, ki že dalje želi dejansko se vdeležiti vojne.

Še pred kratkim so japonske in kitajske čete v edinstvu delovale z Rusi, ki so se borili proti razširjenju boljševiške vlade. General Seminov in njegovi pristaši, ki se še vedno bore proti boljševikom v okolici Amurja in drže najvažnejša tamošnja križišča, so pri več prilikah pokazali, da bodo z veseljm pozdravili zavezniško pomoč za uničenje boljševikov.

Vojaštvo generala Semenova se more rabiti kot jedro, ki bi z japonsko pomočjo lahko pričelo kampanjo, da se postavi vlada, ki bi predstavljala narod vzhodne in srednje Rusije.

Zaradi anarhije v zapadni Rusiji je Japonska po svojem stališču vezana, da brani svoje lastne in zavezniške interese pred nevarnostjo, da bi Nemci prodrli proti Tihemu morju.

Japonske mornarice in armade se vojna skoro ni dotaknila; obe pa sta bili povečani ter sta pripravljeni za vsako zahtevo, ki bi se jim naložila.

Kar se tiče Amerike, je zelo značilno, da je general Foch, ki je najboljši strateg v francoski armadi, prišel do istega mnenja, kakor ga zastopajo v diplomatičnih krogih, da je namreč z ozirom na Rusijo potrebno skupno delovanje Amerike in Japonske.

Glede tega pravi "Daily Mail":

— Na poziv generala Focha, da se Japonska in Združene države postavijo proti Nemcem v Sibiriji, je odgovoril viskont Motono, v kolikor se tiče Japonske. Ako bi kaka ekspedicija, v kateri bi imeli vodstvo Japonske in Združene države, kontrolirala sibirsko železnico in ž njo bogate sibirske distrikte raznih pridelkov in kovin, bi to bil velik odpor proti nemškemu prodiranju.

Japonsko delovanje za zavezniško stvar je že dosedaj veliko; mogoče pa je, da bo v bodočnosti k temu še več prispevala.

Voja je odstranila nasprotujoče si interese med Zdr. državami in Japonsko in skupni nastop v Pacifiku in v vzhodni Aziji je postal potreben, zaradi obojestranskega zavarovanja proti nemški agresivnosti.

"Pall Mall Gazette" piše:

— Vrata Daljnega Vzhoda se morajo utrditi in zapahniti, predno naskokujoče nemške čete pričenjajo korakati skozi nje.

Pariz, 1. marca. — Japonsko vprašanje je v pariških listih na prvem mestu. Marcel Sembat, ki je bil prej član francoskega kabineta in zdaj urednik "L'Heure", pravi:

— Nov planet vstaj ana Vzhodu. Japonska bo branila Rusijo in ne bo zahtevala razdelitve Rusije. Ne smemo odkloniti japonskega posredovanja, temveč moramo v tej krizi ž njo in Rusijo v soglasju delovati.

"La Liberte" pravi:

— Rusija je velikanska nevarnost za zavezniško našo stvar. Japonska pa bo to prekrižala. Kdo se ne bi za to navduševal? Imamo zaupanje v ideje, ki so izšle iz Washingtona. Predsednik Wilson ve, kaj pomeni nesoglasje glede Rusije. —

London, Anglija, 1. marca. — Predlogi Japonske z ozirom na Sibirijo teg njih sprejem v Washingtonu so spravili vprašanje aktivne vdeležbe Japonske pri vojaških operacijah v ospredje javnih dogodkov ter zavzemajo tozadevni razvoji glavne kolone v listih.

Reuterjevo brzojavko, v kateri je poročilo Ass. Press iz Washingtona, so natisnili na odločenem mestu in z debelimi črkami v vseh jutranjih listih ter so jo komentirali na obširen način.

Nekateri listi so priobčili članke, v katerih pojasnujejo nazore Japoncev glede položaja.

Glavni del časopisja simpatizira s predlagano akcijo Japonske brez vsake omejitve ter gotovi krogi zahtevajo, naj se da Japonski prosto roko ter naj se ji zaupa.

"Times" pravi, da sicer stališče predsednika Wilsona in ameriškega državnega departmenta še ni uficielno določeno, da pa je jasno iz ugotovila Ass. Press, da bilo napačno smarati stališče predsednika Wilsona kot odločno nasprotno japonski interveneiji.

— Naj je nazor, ki ga bo sprejela ameriška vlada — dostavlja končno list — tak ali tak, gotovo je, da bo sprejet s spoštljivostjo od strani zaveznikov. V dobro informiranih krogih ni nobenega dvoma, da je stališče Združenih držav odvisno od logike položaja in od želje, ki jo je predsednik Wilson vedno kazal, da pospeši najboljše interese zaveznikov.

Vprašanje je le vprašanje poti in sredstev ter tako hitro kot mogočega določenja glede politike, potom katere naj bi se doseglo cilje, ki jih imajo v mislih.

"Morning Post" pravi:

Prav kot so bile Združene države prisiljene sprejeti politiko intervencije vsled nemškega ogrožanja zapadne fronte, tako je tudi potom nemškega ogrožanja na vzhodu. Japonska je popolnoma upravičena vsled nevarnosti, ki ji preti, da vprizori korake za zavarovanje svojih interesov v Mandžuriji in Sibiriji. Če je modra, bo skušala biti osloboditelj Rusije ter oprostitelj sledanje izpod nemškega jarma. Upati je, da bodo zavezniki ravnali z Japonsko z zaupanjem in s prisrčnim duhom sodelovanja, katero ima pravico zahtevati kot zaveznik.

Ne sme biti nobenega omahujočega in nevoljnega privoljenja.

"Daily News" ni prav nič presenečen vsled razširjenega poziva za japonsko akcijo, vendar pa upa, da bodo zavezniki zelo skrbno premislili vse, kar je vsebovano v predlogu Japonske.

List izjavlja, da bi bila intervencija Japonske v smislu osvojevanja zločin in da se mora vse, kar se bo storilo, storiti v namenu, da se varuje ruske interese.

— Japonsko sporočilo v Washington kaže, da ima pravilno naziranje — dostavlja "Daily News". — Vę se da je ameriško razpoloženje nasprotno izkreanju Japoncev v Sibiriji. To naziranje pa je v nekoliki meri modificirano vsled migljaja da se namerava le vprizoriti skupno akcijo. Ta pogoj naj bi obvladal vsako razmišljanje o tej ideji.

V nekem članku diplomatičnega poročevalca "Daily Chronicle" se močno podpira akcijo Japonske. Izjavljajo, da je logika dogodkov tako silna, da bi bilo težko razumeti, če bi se zavezniki ne odzvali povabilu.

Glede udeležbe Amerike je rečeno v članku:

— Amerika ima polno dela na zapadni fronti in obsojati je treba vsak poskus, da bi se odvrnilo može z municijo ali tonažo od tega velikega cilja. Nadalje bi vsaka udeležba Amerike pri tem velikem podjetju in ob strani Japonske povzročila pri Japoncih nezadovoljstvo in sicer kot znak nezaupanja v njene zmožnosti in njeno nesebičnost.

"Daily Mail" pravi v ugotovilu, tikajočem se sedanjega japonskega položaja naslednje:

Vsak inteligentni Japonec je mnenja, da mora temeljiti mandat za akcijo na širokih principih verne Japonske in da se slednjih ne sme ovirati potom kakih posebnih stavljenih predlogov.

BOJAZI NAROČNIKE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ.

Vojna poročila.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 1. marca. — Zgodaj danes zjutraj so angleške čete uspešno napadle sovražne zakope v bližini Gonnelieu. Garnizija je imela občutne izgube, razstreljena je bila ena strojna puška in pripeljali so nekaj ujetnikov. V sinočnem napadu južno od gozda Houtholst so dorsetske, machesterske, lancastrske in škotske čete prodrle v sovražno obrambno črto za 1200 jardov.

Ob naši fronti, posebno v bližini St. Quentina, jugovzhodno od Armentieres in Zonnebeke je bila artilerija kaj živahna.

Pariz, Francija, 1. marca. — V okolici Chavignon so Nemci sinoči ob osmih po hudem bombardiranju poslali dva oddelka proti francoski črti. Nastal je vroč boj na nož in se je končal v prilog Francozov. Potem, ko so doživeli velike izgube, so bili Nemci vrženi nazaj. V francoskih rokah so ostali ujetniki.

Tekom noči je bilo živahno artilerijsko streljanje pri Craonne, med Miette in Aisne ter v bližini Rheimsa. Neka civilna bolnišnica v Rheimsu je bila sistematično obstreljevana z zažigalnimi bombami. Poslopje je pogorelo.

Berlin, Nemčija, 1. marca. — Blizu Chavignona so napadajoče čete si priborile pot v sovražne zakope in so vjele 10 Amerikancev in nekaj Francozov.

Zgodaj zjutraj so oživeli boji na nekaterih krajih v Champagne.

Prekinjenje mirovnih pogajanj.

NEMCI SO PREKINILI MIROVNA POGAJANJA V BREST-LITOVSKU. — RUŠKI ZASTOPNIKI SO PROSILI ZA POSEBNI VLAK. — PETROGRAD SE PRIPRAVLJA NA OBLEGANJE. — BOLJŠEVIŠKI KABINET, KI JE ODPOTOVAL IZ PETROGRADA, SE JE ZOPET VRNIL. — ZAVEZNIŠKI POSLANIKI SO ODPOTOVALI. — AVSTRO OGRSKA ARMADA JE VKORAKALA V UKRAJINO.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 2. marca. — Boljševiška vlada v Petrogradu je prejela iz Brest-Litovska poročilo, datirano v petek, v katerem se naroča zastražen vlak, da vzame ruske delegate v Torošajce. Vlada smatra to za znamenje, da so se mirovna pogajanja prekinila. Poročilo se glasi:

Vsem sovjetom: Sledeče poročilo je prišlo iz Brest-Litovska:

Sovjetu komisarjev v Petrogradu: Pošljite nam vlak v Torošajce, blizu Pskova in ga naj straži dovolj močna straža. Dogovorite se s Krylenkom zaradi straže.

Karahan.

To poročilo najbrže pomeni, da so Nemci prekinili mirovna pogajanja. Pripravljeni moramo biti na takojšnje nemško prodiranje proti Petrogradu in na vseh frontah. Treba je, da se vzdigne ves narod in utrdi vse potrebno za obrambo.

Lenin.

Malo prej pravi neko poročilo, da so Nemci povedali ruskim mirovnim delegatom, da bodo sovražnosti prenehale samo, ako se podpiše mirovna pogodba. Za pogajanja, ki se imajo pričeti danes, je dovoljeno tridnevno pogajanje.

Poročila na Exchange Telegraph družbo, odposlana iz Petrograda v četrtek ob šestih popoldne, naznanjajo, da se je obnovilo nemško prodiranje v Rusijo. Poroča se, da se vpadniki pomikajo naprej kakih 35 milj pod Polockom, sredi pota med Dvinskom in Vitebskom; Nemci prodirajo navzlic temu, da je bila železnica razstreljena in da so bile municijske zaloge ob potu uničene.

Poroča se tudi, da se nemške čete počasi pomikajo proti Lugi iz Pskova, na katerem mestu se je zbrala ena divizija pehote, katero podpira konjenica ter težko in lahko topništvo.

Nemci tudi prodajo pri Sebecu, 80 milj severovzhodno od Dvinska.

Sovjet narodnih komisarjev se je odločil, da se vrne v Petrograd. Prevoz prebivalsva, ki nima nikake koristi pri obrambi, se nadaljuje. Zlato in druge dragocenosti izvažajo.

Izdana je bila še druga proklamacija, ki pozivlja vse Ruse, da se kar najodločnejše zoperstavljajo Nemcem in se naroča, da province, ki pridelujejo živež, pošljejo kar največ hrane v Petrograd in Moskvo.

Poziv se glasi:

Glavno mesto revolucije bo moralo vzdržati dolgo obleganje, toda ne bo se podalo do zadnjega. Zaradi tega je potrebna največja pomoč, kar se tiče živeža. Ne smete dovoliti, da bi revolucijonarni Petrograd stradal.

Berlin, Nemčija, 1. marca. — Na svojem prodiranju proti vzhodu so naše čete dospele do Dujepra. Ob severni meji Ukrajine, blizu Rječice, so zadele na zelo utrjen most, katerega je sovražnik branil. Mesto in železniško postajo smo zavzeli z naskokom in zajeli smo nekaj sto ujetnikov.

V Moziru na Pripetu smo vplenili flotilo šestih oklopnih čolnov, 36 motornih in šest bolniških čolnov.

Nemške čete hitijo na pomoč poljskim legijonarjem, ki se jugozapadno od Starokonštantinova bojujejo s sovražnikom, ki je v premoči. Naše združene sile so sovražnika premagale.

Avstro-ogrske čete, katere je poklicala ukrajinska vlada in prebivalstvo proti sovražnikovim tolpam, so vkorakale v Ukrajino na široki fronti severno od reke Prut.

Vologda, Rusija, 2. marca. — V posebnem vlaku sta tu-sem prišla ameriški in japonski poslanik. Njihova vožnja je bila brez vsakega posebnega dogodka. Semkaj so prišli tudi: kitajski in sijameški ter brazilski poslanik in zastopniki Rdečega križa. Poslaniki bodo ostali v Vologdi, okoli 300 milj jugovzhodno od Petrograda, in čakajo na dogodke.

Nek drug vlak, ki je odpeljal iz Petrograda del poslaniških štabov je prišel v Vlatko, 350 milj vzhodno od Vologde.

Po današnjih poročilih, katere je danes poslal poslanik Francije iz Smolnega zavoda v Petrogradu do pozne ure še ni bil podpisan mir med boljševiki in Nemci.

London, Anglija, 1. marca. — Angleški in francoski poslanik sta odpotovala iz Petrograda.

Iz Washingtona.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 1. marca. — Zakonodaja, katero predlaga administracija za dovršenje vladne kontrole nad železnicami, je bila danes pripravljena za konferenco z administracijskimi voditelji, ki so polni upanja, da se bo hitro uravnalo razliek, ki so se pojavile glede tega v poslanski zbornici in senatu.

Hišna predloga je bila sprejeta z veliko večino glasov in sicer bistveno tako kot je prišla iz hišnega odbora za meddržavno trgovino, dočim je bila predloga senata odobrena že pred tednom dni.

Hišna predloga določa povratek železnic v roke lastnikov dve leti po končani vojni mesto po osemnajstih mesecih, kot pravi senatna predloga.

Hišna predloga daje končno avtoriteto glede določenja pristojbin predsedniku, dočim prepušča senatna predloga to moč meddržavni trgovski komisiji. Ti dve točki sta povzročili živahno debato v poslanski zbornici, a končno so prevladala priporočila odbora, potom katerih se je razteguło kontrolo po vojni na dve leti ter se daje predsedniku polnomoč za določenje pristojbin. Dasiravno se pričakuje, da bodo našli posvetovalci največje težkoče v uravnavi teh točk predloge, je vendar tudi treba priti do sporazuma v zadevi kompenzacije železnic.

Senatna predloga določa končno, da mora tvoriti temelj kompenzacije pravični obratni dohodek za triletno dobo, končujočo se 3. junija 1917, dočim je poslanska zbornica sprejela amendment, ki bi dajal predsedniku moč, da vzame pri tem vpotev poprave, izvršene na železnicah med 30. junijem in 28. decembrom 1917, torej dnevom, ko so bile železnice prevzete.

Amerikanci v boju.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji, 1. marca. — Ameriške čete so odbile danes zjutraj močan nemški napad severno od Toula. Amerikanci so imeli nekaj izgub, eden ubitih je bil stotnik. Napad se je popolnoma izjalovil, trije nemški ujetniki so ostali v ameriških rokah. Polje pred ameriškimi zakopi je bilo polno mrtvih Nemcev.

Danes zjutraj je padal moker sneg, ko so Nemci namerili ogenj na ameriške postojanke, uporabljajoč vsako orožje, ki jim je bilo na razpolago. V pol ure je padlo na naše zakope 77 težkih in plinovih izstrelkov. Ob istem času pa je tudi padlo veliko število drugih sovražnih izstrelkov na postojanke ameriških baterij.

Wilson in Avstrija.

PREDSEDNIK WILSON BO V KRATKEM ČASU ZOPET GOVORIL O POLOŽAJU. — TA GOVOR BO NAJBRŽE ŠE POVEČAL ZEV MED NEMČIJO IN AVSTRIJO. — PREDSEDNIK SE JE POSVETOVAL Z LANSINGOM IN POLKOVNIKOM HOUSE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 1. marca. — Dve uri trajajoče posvetovanje predsednika Wilsona s tajnikom Lansingom in polkovnikom House v Beli hiši smatrajo kot predznamenje hitrega obnovljenja diplomatičnega boja predsednika proti centralnim silam.

Malo dvoma vlada v Washingtonu glede tega, da bo predsednik Wilson kmalo zamogel predložiti svetu oris sedanjega položaja, ki bo še nadalje razširil zev med Nemčijo in Avstrijo.

Iz nekega francoskega vira se je izvedelo, da je treba previdno prevzeti dokaze o sporu med Berlinom in Dunajem kot končnem in zaključnem sporu.

Priznava se, da obstaja spor v ljudskem razpoloženju in da se očividno širi. Kljub temu pa izvajajo, da — je nemška kontrola dunajske vlade in avstrijske armade skoraj popolnoma.

Nikak izraz ljudske volje pa ne more biti v Avstriji uspešen brez pomoči armade. Nemčija se brez dvoma tako poslužuje armade svojega zaveznika, da se napravi inficiranje armade z ljudskim razpoloženjem k miru popolnoma nemogoče in neuspešno.

Nemčija najbrže računa na avstrijske čete, da ji pomagajo na zapadni fronti.

V italjanskih krogih se je v splošnem zanikalo domnevanje, da bi stopila Italija iz vojne, kakorhitro bi se Avstrija prenehala boriti.

Italija ima z Nemčijo resničen spor ter ceni nadalje dejstvo, da ne bo nobeno vojno razpoloženje, ki ne involvira poraza nemškega imperijalizma uravnalo nemških zadev v večji meri kot bo uravnalo zadeve kakega drugega evropskega naroda.

Nek laški diplomat je rekel:

— Vzemimo naprimer, da bi prepustila Avstrija Italiji Trst. Nemčija bi v tem slučaju vedno oporekala naši posesti Trsta.

To točko so označili kot novo potrdilo premoči Nemčije nad Avstrijo.

Nemški socjalisti.

NEMŠKI SOCJALISTI NASPROTUJJEJO RUSKI INVAZIJI. — SCHEIDEMANN NAPADA VLADO. — NE ŽELIMO MIRU S SILO.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, 1. marca. — V državnozborski debati glede govora državnega kanclerja grofa Hertlinga, ki je odgovoil predsedniku Wilsonu, je socjalistični voditelj Filip Scheidemann rekel:

— Borili smo se za obrambo domovine proti barbarizmu in proti osvojevalnim načrtom entente. Toda borili se nismo za razdelitev Rusije ali za podjarmljenje Belgije. Vladna politika napram Rusiji ni naša politika.

Res je, da so boljševiki delali za tendenco, da se razdeli Rusija, toda z entento ne želimo miru, kakoršen je bil sklenjen z Rusijo.

Vlada mora biti pripravljena za pravi mir po dogovoru.

Neodvisnost Belgije mora biti zagotovljena; Flamci in Valonci naj rešijo svojo zadevo sami med seboj. Ne želimo ponižanja sovražnika ali pa miru s silo. —

O zadnjih stavkah je rekel Scheidemann, da so bile posledica prehranilnih težkoč, nezadovoljnosti nad mahinacijami politikov in zavlačevanja volilnih reform.

To niso bili izdajalski nameni, kajti ob onem času je bilo v zalogah dovolj municije in pomanjkanje premoga je zahtevalo delo tudi ob praznikih.

Stavka je bila vprizorjena v prilog — miru, svobode in kruha.

Naprednjak dr. Otto Wiemer je rekel:

— Debata kaže, da se vlada nanaša na državnozborsko večino. To je napredek na potu parlamentarnih dogodkov. Strinjamo se s kanclerjevo izjavo. Osvajalni načrti so daleč proč od naših misli.

Vse stranke se strinjajo s tem, da ne obdržimo Belgije. Nemški interesi so varni, ako Belgija preneha biti pozorišče sovražnih mahinacij.

Štiri točke predsednika Wilsona morejo tvoriti podlago za zgradbo mirovnega svetišča.

Ako naši sovražniki hočejo nadaljevati vojno, tedaj se bodo prepričali, da nemška moč še ni zlomljena.

Vzrok, da se je desnica tako razburila, leži v tem, ker vidijo, da se junkerstvo maje. Veselimo se novega pojava. Upamo na naglo odločitev glede ustavnega stališča Alzacije in Lotarinške v smislu avtonomije.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.50	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $3.50

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Vzroki nezadovoljstva Avstrije.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Zadnja poročila iz Washingtona, da je razmerje med Nemčijo in Avstroogrsko napeto, in da gresta oba naroda vedno bolj narazen, ne vsebuje ničesar, česar bi ne pričakovali od časa naprej, ko je bilo čuti poročila o nezadovoljstvu v dvojni monarhiji.

Avstroogrska je pokazala drugačno stališče glede mirovnih pogajanj kot pa Nemčija.

Nasprotovala je pruski agresiji proti skupnim sovražnikom, pruskemu pohlepu po ozemlju ter nemški vladi v notranjosti v avstrijskih mejah samih.

Nasprotovala je vsemu tmu, ker je uvidevala, da jo uporabljajo edinole kot orodje za razširjenje pruske moči.

Če je imela sploh kake dvome, da so hoteli mojstri v Berlinu imeti premoč v centralni Evropi, so se vsi ti dvomi razblinili v nič vsled nastopa Nemčije proti Rusiji.

Avstrija se je le v mali meri vdeležila brestlitovskih pogajanj po prvem sestanku.

Skoraj popolnoma se je umaknila kot sta storili to tudi Bolgarska in Turčija, potem kot je gen. Hoffmann pokazal nemški namen s svojimi zahtevami glede ruskega ozemlja.

Pogodba z Ukrajino je bila večje prednosti za Nemčijo kot pa za Avstrijo, kajti vstvarila se je s tem skoraj ob celi vzhodni meji Avstroogrske nemška vazalna država, ki bi bila malo manj kot finančni trgovski oproda — nemškega cesarstva.

S svojim sedanjim prodiranjem v Rusijo hoče Nemčija še nadalje ojačiti svoje stališče na Vzhodu.

Trajna posest Kurske in Litve bi dajala Nemčiji dostop do pristanišč, ki si jih je že davno želela v Baltiškem morju.

S tem bi bilo tudi onemogočeno vstanovljenje prostega in neodvisnega poljskega kraljestva.

S tem bi postala cela Poljska kot sta jo zasnovali tako hrupno Nemčija in Avstrija — navadna nemška provinca.

Obvlado Nemčije na vzhodu bi se s tem brez vsakega dvoma vstanovilo, dočim bi končni uspeh Nemčije v vojni napravil Balkan in Turčijo le pokrajini, ki bi bili popolnoma pod nemškim uplivom.

S tem bi ostala Avstroogrska popolnoma izolirana v sredini nemške posesti ter bi bilo nje stališče bolj odvisno in brez moči kot je sedaj ali kot je bilo pred vojno.

To pa so razmere, ki ne ugajajo ne le slovanskemu elementu avstroogrskega prebivalstva, temveč tudi nemškemu prebivalstvu Avstrije.

Slovani se lahko jeze na brezsrčni napad, vprizorjen na njih plemenske brate v Rusiji, a Nemci se lahko jeze na nadvlado Prusije, o kateri čutijo, da bodo eventuelno postali njene žrtve.

Kadarkoli je v preteklosti pomagala Avstrija vojevati Nemčiji bitke, je trpela vsled tega.

Pomagala je Prusiji poraziti Napoleona, a kakorhitro je bila Francija zlomljena, je Prusija vznovič pričela svojo tradicionalno protiavstrijsko politiko, katero je bil započel Friderik Veliki.

Leta 1864 je Avstrija zopet pomagala Prusiji proti — Danski, a kakorhitro je bila Prusija sigurna zmage, se je obrnila proti svojemu zavezniku ter ga oropala deleža v Šlezvik-Holštajnu.

Postopanje Nemčije napram Avstriji v sedanji vojni pa so označili celo Avstrijci sami kot postopanje vladujoče sile napram vazalni državi.

Nobenega dvoma ni, da so se avstrijski narodi naveličali vojne.

Enako resnično pa je tudi, da so oblasti na Dunaju in v Budimpešti site vojevanja vojne, ki obljublja celo v slučaju zmage — povečano moč Prusije ter stalno podložnost Avstroogrske.

Vojaki, vojni ujetniki, sorodniki, prijatelji in znanci.

Preskrbujemo denarna izplačila v Franciji, Angliji in Italiji.

Kadar nam pošljete denar, priložiti tudi dopisnico ali pismo, katero ste prejeli od tam, kjer se ima plačilo izvršiti. Na ta način nam pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Dopis

Cleveland, Ohio.

Bila je 20. februarja okrog poldne, ko mi prinese pismonoša pošto. Bila je par časnikov in nekaj pisem. Najprvo površno pregledam pisma, ako bi bilo mogoče katero od kake nežne stvarce, pa na mojo žalost in veselje ni bilo nič. Potem pa vzamem v roke priljubljeni list "Glas Naroda" ter ga pazljivo prečitam od prve do zadnje vrstice. Še celo oglasov nisem opustil, meneč, da je tiskarski škrat zanesel med oglase kaj zanimivega. Pa bilo je vse na pravem mestu. Dopise sem pa kar trikrat prečital. Mogoče me bo vprašal kak pečlar, kuharica ali farmerca, kaj me je tako zanimalo. Jaz jim pa kar naprej povem: Vsako številko "Glasa Naroda" prav pazljivo prečitajte, pa boste vedeli. Pregledal sem še druge časopise bolj površno, to pa zato, ker sem pričel z nosom vrste kazati, pa jih še videl nisem, ker me je boginja sanj zazibala na gugalnem stolu v sladke in tudi grozne sanje.

Bom vam pa povedal, koliko sem prehodil ter okusil z boginjo sanj v teku dobre četrt ure mojih sanj.

Najprvo sem se znašel pri nekem rojaku na Bona Ave. Ravno je sedel za mizo. Pred seboj pa je imel polno mizo papirja, popisanega z raznimi številkami. Jaz ga vprašam, kaj pomenijo ti velikanski računi. On mi je pričel približno tako razjasnjevati: To so današnje politične stvari. Računim namreč, koliko denarja je prišlo do sedaj za J. S. N. Z. in koliko za J. S. R. Z. Moral sem pripoznati, da je velika razlika med tema računama. Dalje mi pojasnjuje: Ako prebiva v Združenih državah približno le pol miljona Jugoslovanov, pride po zaključku teh računov komaj pol centa na vsakega na mesec. In dalje mi kaže zopet drug račun, kateri pravi: Samo v Clevelandu zapijemo letno okrog pol miljona dolarjev. In dalje: Izmed 200,000 ameriških Slovencev jih dobimo 50,000, kateri bodo dali po $1, ali toliko, kot eden zapije v treh dneh.

Zdaj se pa jaz oglasim, rekoč: "Rojak, tega pa ne smeš dati med svet, da ne bodo drugi narodi mislili, da smo Slovenci res taki pijanci. V tem računu si pa naredil veliko pomoto, ker v Clevelandu se več popije, kakor za pol miljona na leto. Nikakor pa ni mogoče, da bi samo clevelandski Slovenci zapili okroglo sveto pol miljona na leto. Pripoznati pa moram, da bi bilo res dobro bolj podpirati republikansko združevalno stranko in tudi dobro bi bilo, da bi se združili, ker v slogi je moč. Obe naj bi skupaj delovali za svobodno republiko, in sicer radi tega, ker se nam ni nadjati, da bi bil slovanski narod kdaj popolnoma svoboden pod monarhistično vlado."

Ko sva tako debatirala, se kar naenkrat zasliši od neke strani velik hrup in vrišč. Jaz vprašam boginjo sanj, kaj pomeni vse to. Ona da znamenje, naj ji sledim.

Kar naenkrat sva se nahajala na popolnoma neznanem kraju na nekem prostranem polju. Tam sva videla dve veliki oboroženi armadi, kateri sta korakali ena proti drugi. Boginja sanj nama pojasni, da sta si popolnoma enaki. Ko sta si prikorakali nasproti do približno dvajset korakov, se namah vstavita ter visoko dvigneta zastave, na katerih so se zabliščali napisi. Na obeh zastavah je bila označena neka svota kapitala, druga napisa sta se pa razlikovala. Na prvi je bil sledeči napis: "Za svobodo in republiko!", na drugi pa: "Za kralja in monarhijo!" Zdaj stopita voditelja iz vrst in si gresta nasproti, moleč roki v spravo.

Prvi spregovori vodja za svobodo ter pokaže na zastavo z besedami: "Pridružite se nam, zakaj le pod to zastavo je nam jamčena popolna svoboda."

A drugi vodja aristokrat mu prevzetno odgovori: "Ne, mi nočemo ljudske vlade, mi hočemo monarhistično, katera že vlada stoletja nam v korist. Zato se hočemo bojevati za naš obstanek."

Nato se je obrnil in odkorakala sta nazaj vsak k svoji armadi ter dala povelje za napad. In zdaj, o groza, zažvenketalo je različno orožje: meči, sablje, sulice, noži, kose, cepci in vile, vmes pa pokanje pušk in samokresov. Kri je tekla v potokih. Na obeh straneh se je hitro krčilo število bojujočih. Pogled na to je bil strašen, tako da sem se groze tresel. Kar naenkrat vidim, da se še samo dva bojujeta za življenje in smrt. Namah pa vržeta orožje vstran in si podasta roke ter zakličeta: "Živela svoboda! Zdaj pa skupno na delo, da zbereva drugo, mogočnejšo armado proti zatiralni monarhiji."

Hotel sem proč od tega bojišča, pa boginja sanj mi je dala znamenje, naj nekoliko počakam, nakar sva zopet začela debatirati o politiki z mojim rojakom iz Bona Ave. Dasi je dober politik za njegovo starost, pa ga vendar bolj mladi nadkriljujejo v politiki, kateri se kaj zanimajo zanjo, pa bodisi mladeniči ali dekleta, kar mi je tudi pripoznal. Ko sem mu dokazal, da ima današnja mladina več časopisov in knjig na razpolago, da se uri v politiki, kakor jih je pa imela pred 20. leti, nama zopet pretrga debato klic iz tisočero grl: "Mi hočemo svobodo!"

Ko se ozrem, vidim, da prihaja od ene strani stotisoče broječa armada, na čelu ji ona dva junaka, katera sta se na prvem bojnem polju pobratila, držeč visoko kviško zastavo, na kateri se je bliščal napis: "Za svobodo jugoslovanskega naroda." Od druge strani pa je korakala komaj par tisoč broječa armada. Že od daleč so se spoznali, da so sami aristokrati in velikaši ter kapitalisti z malim številom svojih privržencev. Na čelu te armade je korakal neki kralj, kateri mi je bil pa popolnoma neznan. S strahom so gledali na stotisočero množico, katera jim je korakala nasproti. Ko so zopet prišli skukaj na razdaljo nekaj korakov, se namah vstavijo. Zopet stopijo voditelji naprej. Ponosno stopata naša dva junaka. Ko pridejo skupaj, zakriči dotični kralj nad voditelja, kateri je bil poprej pri njegovi stranki: "Izdajalec, za to boš dajal še odgovor!" On se pa ponosno vzravna pred njim ter mu odgovori: "Jaz nisem izdajalec, ampak rešitelj v zvezi jugoslovanskega naroda ter zahtevam v imenu vseh Jugoslovanov, da se odpoveš mirnim potom kraljestva, ker ljudstvo se hoče samo vladati po pravilih združene jugoslovanske republike. Ako pa nisi zadovoljen s tem predlogom ter hočeš braniti svoj prestol s par tisoč možmi proti stotisočerim, ti je na razpolago." Kralj povesi oči in mirno reče: "Odpovem se vladi, ker vidim, da se mi ni mogoče zoperstaviti, samo to želim, da s svojimi ljudmi svobodno odidem." Junaka mu odgovorita: "Idi in ne vtikaj se več v našo vlado." Zdaj je zopet pretresel ozračje klic res svobodnega jugoslovanskega naroda: "Živela svoboda, živela republika!"

Jaz sem se pa obrnil k svojemu rojaku ter mu rekel: "Premisli to: ko bi se bili ti dve stranki poprej združili, bi ne bilo prelite niti ene kaplje krvi. Tako je bil pa tako grozovit boj, ker so vsak svoje zahtevali."

Temu je prijatelj pritrdil. Nato sva se pa ločila s pozdravom: "na svidenje!"

Boginja sanj mi je zopet dala znamenje, naj ji sledim. Jaz jo ubogam, pa, oj groza, kar naenkrat sem se znašel v zračnih višavah ter sem s tako naglico padal, da, ako bi zadel ob kako pečino, bi se bil gotovo razletel na tisoč koscev. K sreči sem pa priletel v velik kup mrve, kamor sem se precej globoko zaril. Ko sem se skobacal ven ter se ravno otresal tiste mrve, pa pride mimo ena prav prijazna ženska, katera me pozdravi v moje veliko začudenje prav po slovensko. Ko se ji predstavim kot pečlar, me je takoj povabila, da naj grem žnjo v prijazno hišico. Med potjo mi je tudi pojasnila, kje se nahajam. Zelo sem se razveselil, ko mi pove, da se nahajam na Hribarjevi farmi v državi New York, kjer sem bil prepričan, da bom dobro postrežen pri bivšem pečlarju. In se tudi nisem zmotil. Bilo je namreč dovolj izvrstnega jabolčnika in tudi flancatov ni manjkalo za prigrizek. Zraven tega smo se pa tudi razgovarjali o napredku slovenskih farmerjev. Samo ob sebi je umevno, da je razgovor nanesel tudi na pečlarji, kar je bil tudi vzrok, da je bilo mnogo sneha. Farmer kot bivši pečlar, kakor tudi jaz, sva se pobahala, s kako nerodnostjo je zvezana pečlarija. Zraven vse te zabave pa tudi nismo pozabili newyorške kuharice. Eden je stavil vprašanje, zakaj bi jo večinoma vsi pečlarji radi imeli. Pa tega vprašanja nismo še rešili, ker ni bilo časa. Prišel je namreč čas, da je moral vsak po svojem opravilu, zato sem pa jaz sklenil, da jo obiščem, ker se že nahajam ravno v državi New York. Ob kratkem se poslovim ter se jim prav lepo zahvalim za postrežbo in zabavo ter jim želim mnogo napredka v farmerstvu. Žena je bila najbolj vesela, ko sem ji rekel, da njenega možička ne bodo klicali na fronto, ker tudi doma na farmi dela za government. Želela je tudi meni kot dobra gospodinja, da si katero poiščem. Nato si podamo roke v slovo, jaz jo pa kar čez farme mahnem proti New Yorku.

V kratkem času se znajdem v miljonskem mestu. Najprvo jo krenem na Cortlandt St., ker sem bil prepričan, da tam dobim vse informacije, katere potrebuje vsak tujec v takem mestu. Ko pridem do lepega poslopja, na katerem se bliščí napis "Glas Naroda", jo krenem kar notri. Urednik me prav prijazno sprejme, razkaže mi vse uradne prostore, tiskarske stroje in druge stvari. Vse je moderno in v najlepšem redu. Obenem mi da tudi vse informacije, kar sem jih hotel vedeti.

Potem sem se pa odpravil po mestu, seveda nekoliko v strahu, ako me mogoče sreča kaka taka zverina, da bi imela široka usta, pa brez možganov; zakaj take zverine so zelo nevarne, ker nimajo možganov in bi me gotovo brez milosti pohrustale, ker ne znajo misliti, kaj je prav in kaj ni. Pa ta strah je bil brezpotreben. Srečeval sem le navadne ljudi, med njimi tudi mnogo rdečelični stvarc nežnega spola. Katere narodnosti so, pa ne vem; toliko pa vem, da "štokfišu" še ni bila nobena podobna, kakor je omenila newyorška kuharica, da bodo kmalu štokfiši hodili po mestu. Sklenil sem, da jo takoj obiščem. Ali kako naj jo dobim, ko ne vem, v katerem delu mesta biva. Pa zanesel sem se na slepo srečo, katera, to moram reči, mi je bila tudi mila.

Ko korakam po neki ulici, sem zapazil pri nekem oknu nežno bitje, katero je čitalo list "Glas Naroda". "Aha", si mislim, "ta bi mi pa mogoče vedela povedati, kje se nahaja ta kuharica." Krenem jo naravnost k dotični hiši ter potrkam na duri. Kmalu se prikaže dotični prijazni obrazek, katerega sem malo prej pri oknu videl ter me prijazno vpraša, kaj bi rad. Jaz ji takoj razjasnim, če bi mogoče vedela za bivališče takozvane newyorške kuharice, kakor se podpiše pod dopise v Glasu Naroda. Ona se pa nasmehne tako prijazno, da me je kar mraz stresel, ker ravno v tistem trenutku je potegnila zimska burja s svojimi ostrimi kremplji. Nato mi pa reče: "Če dotično kuharico iščeš, si ravno prav prišel, kajti jaz sem." Hotela je pa tudi vedeti, kdo sem, nakar se ji moško predstavim pod imenom: "Škorec iz žepa." Ona se je pa na glas zasmejala ter me povabila v svojo kuhinjo. Nato mi je prav dobro postregla. Tudi dobrega štokfiša mi je pripravila, samo one glave z velikimi ustmi ni bilo zraven. Usta so se mi na stežaj odpirala in požirala dobro pripravljene jedi. Ko sem se do dobrega okrepčal, sem ji pa tudi pripoznal, da je ona večja umetnica v kuhanju kakor smo mi pečlarji. Nato sva se pričela prav prijazno pogovarjati o različnih stvareh, kar se nas pečlarjev tiče. Dala mi je tudi mnogo dobrih svetov in navodil. Obljubil sem ji pa tudi, da jih bom natančno spolnjeval. Omenil sem ji tudi, da se nič ne bojimo, da bi morali od naših tisočakov davek plačevati, ker vsak pameten pečlar bo rajši dal denar na vojno posojilo, ako mu kaj preostaja. Seveda ga imajo nekateri tudi doma spravljenega v kakem starem čevlju, kar pa ni nič kaj varno, čeravno ni treba davka plačati. Pri slovesu sem ji tudi to obljubil, da bom odpustil vsem evetkam, katere ne vedo, kako se razvijajo in razevitajo. Tudi to sem si na tihem mislil, ko sem korakal proti kolodvoru z boginjo sanj, ko bi tudi jaz imel eno tako, bi ji pa tudi katerikrat prav dobro kavo skuhal ter ji nesel na posteljo.

S temi mislimi sem tudi ravno pravi trenutek prišel na kolodvor, kjer je že sopihal Lukamatija, da me popelje v mesto Deteljno polje. Med potjo se mi ni nič posebnega primerilo.

Ko pa pridem v Deteljno polje, sem se pa kar čudil, ko vidim na eni strani ulice samo rdečelični nežni spol, med katerega je delil Amer loke in puščice. Jaz, kakor navadno radoveden, se tudi vstavim, da bi videl, kaj bo konec tega. Ko je bila ta delitev končana, je pa nežni spol pričel spuščati puščice neusmiljeno na nas. Marsikateri se je prijel za levo stran, kamor je bil ranjen.

Dolgo časa sem gledal ta metež, ko tudi mene ena zadene. Ozrem se v dotično smer in vidim nežno stvarco, katera se je tako prijazno smehljala, da sem jo sklenil takoj vprašati: "Ali me češ, če te čem?" Dobil sem prav povoljen odgovor. Tudi po tisočakih me ni vprašala, zato sem pa hitro napravil ženitovanje. Povabil sem vse znane in neznane pečlarje. Newyorška kuharica je nam pa s svojo umetnostjo v kuhanju napolnila želodce z različnimi dobrimi stvarmi, tako da je morala tudi Noetova iznajdba na dan. Tudi godbe nam ni manjkalo, ker je med pečlarji več godcev, kateri znajo igrati na prave starokrajske harmonike.

Ravno ko sem hotel dati en poljub svoji boljši polovici, pa prav močno potrka sosed pečlar na vrata, tako da sem se prebudil. S tem mi je tudi odnesel najlepši del mojih sanj.

Kadar se mi bo zopet kaj takega sanjalo, bom vam že sporočil, ako ne bo urednik vrgel dopisa v nenasitni koš.

Pozdravljam vse pečlarje, posesno pa farmerco in newyorško kuharico, kateri sta me tako dobro postregli ter mi dali toliko dobrih svetov, čeravno le v mojih sanjah.

Republikanski pečlar.

POTREBUJEM

dobrega mesarskega pomočnika, ki razume svoj posel ter zna govoriti in pisati angleško. Katerega veseli, naj se takoj oglasi.

Ernest Hummer,
Box 33, Brewster, Ohio.

IŠČEM DELAVCE

za lokse rezat. Plača dobra, en dolar od tisoč čevljev. Šuma dobra. Zasluži se od 3 do 6 dolarjev na dan. Plača vsakih 14 dni. Seka se hrast, pinak, svit gam, popl in borovnina. Voda je fina, hiše zastonj, fine kempe. Ako katerega veseli, naj piše, ali pa kar pride.

Meesse & Felton Lumber Co.,
ali pa
Tony Kochevar,
(2-4—3) Adams Park, Ga.

Rad bi izvedel, kje se nahaja ANDREJ PRUDIČ, doma iz Rakeka na Notranjskem. Pred desetimi leti je šel od mene. Svoječasno je bival v Seattle, Wash. Ker bi mu rad poročal o smrti njegove sestre, zato prosim cenjene rojake, če je komu znano, da mi naznani njegov naslov, ali če sam čita ta oglas, naj se mi oglasi. — Tony Drenik, 735 Penn Ave., Johnstown, Pa.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ. 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17. Denver. Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ŽENITNA PONUDBA.

Slovenec želi stopiti v korespondenco s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 17 do 22 let. Katero veseli, se prosi, da priloži sliko in kratek popis iz življenja. Molčečnost se jamči.

Slovenec,
416 S. Pearl St., Youngstown, O.

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec se želi seznaniti s Slovenko v starosti od 20 do 28 let staro: če je prav vdova z enim otrokom, se ne oziram. Jaz sem Slovenec, star 33 let, imam hišo in domačijo. Katero veseli, naj se oglasi. Za tajnost jamčim.

Valentine Marinšek,
Box 655, Gallup, N. Mex.

PREKLIC.

Jaz spodaj podpisani pojasnim, da je neresnično vse, kar sem govoril napram Ani Traven in Frani Papež.

Cleveland, Ohio.
Jožef Božič.

IŠČE SE

takoj 20 gozdarjev za delati lokse. Plača od $3.00 do $3.50 na dan in hrana, ali pa na kontrakt od kosa, ki vsak lahko naredi po $6 ali $7 na dan.

Karl Mihelitch,
Ralston, Pa.

V ODGOVOR LENKI.

Sem videl ponudbo Lenke Slovenke,
ki išče seznanja z mladim gospodom,
in želim spregovoriti tem povodom:
Fantič sem star šestintrideset let
in želel bi Lenko za ženko si vzet,
ker njeni cilji se vjemajo z mojimi vred.
Imam dolga tri tisoč dolarjev,
premoženja v vrednosti dva tisoč dolarjev.
Sem učen in izurjen v več obrtih,
dostikrat otožen in upov podrtih.
Imam zmožnosti in znanosti veliko
za tisoče, miljone nagrabit toliko,
samo potrebujem od kakšne Lenke oliko.
Nisem Avštrijak, tudi ne pijanec,
ampak navdušen slovenski Amerikanec.
Poguma imam dosti in dobro srce,
katero se vsaki priložnosti odzve,
In Mihael Štajerski je meni ime. (Adv.)

Ali more Nemčija držati Rusijo?

DRUGI NAVALI IN PREGAŽENJA, CELO ONA NAPOLEONA VELIKEGA, SO IMELA V ZGODOVINI ZA POSLEDICO REAKCIJO. — OSVOJEVALNE VOJNE SO NEPRESTANO IZPREMINJALE ZEMLJEVID EVROPE. — DANAŠNJA NEMČIJA BO MOGOČE JUTRAJŠNJA RUSIJA. — ALZACIJA IN LOTARINŠKA KOT ZADNJA OVIRA.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

V teritorijalni kup odpadkov, ki je bil nekoč rusko cesarstvo je kajzer ravno kar potisnil svojo stisnjeno pest ter anektiral celo kopico provinc, ki so napol tako velike kot Nemčija — obenem s prebivalstvom, ki šteje polovico prebivalstva Združenih držav.

To je zadnja vrsta v vrtiljaku osvojevanja.

Isti vrtiljak je ob različnih časih izpremenil redne zemljevide v kalejdoskopé ter zopet nazaj. Ta vrtiljak je predstavljal obup risalcev zemljevidov in zgodovinarjev. Skozi ves ta komplicirani hrup pa je vendar opaziti temeljno metodo rotacije ali kroženja, ki je skoro prav tako gotovo kot kroženje solnca.

Vzemimo naprimer.

Leta 1066 je nek francoski vojni gospod, Viljem iz Normandije, prebrodil Angleški kanal ter se pričel baviti s tem, da napravi iz Anglije svojo lastno provinco.

Par let pozneje ni bilo niti inča angleške zemlje, ki bi pripadal Franciji. —

Nek angleški kralj, Henrik IV., pa je napravil celo Francijo za vazalno državo Anglije. S pomočjo Devcie Orleanske so si Francozi priborili nazaj večino izgubljenega ozemlja. Skozi leta pozneje pa je ostalo mesto Calais in druga francoska mesta ob obali v rokah Anglije.

Nato, v stalnem kroženju vrtiljaka, pa je prišel dan, ko ni imela Anglija niti pedi francoske zemlje, dasiravno si je do današnje generacije angleški kralj prilaščal naslov "francoskega kralja".

Nekoč mogočnemu poljskemu kraljestvu so bili namenjeni zli dnevi. Nalik jastrebom, ki napadejo bolnega psa, so napadle Poljsko — Prusija, Avstrija in Rusija.

Vsaka izmed treh pa se je polastila velikega dela nesrečne dežele. Druga in tretja "razdelitev" je kmalu sledila. Pri končni "razdelitvi" ni ničesar več ostalo od — Poljske. Bila je cela absorbirana od treh narodov, ki so planili po njej.

Kar prejema Rusija od svojega nekdanjega zaveznika, je isto, kar je nekoč delila Rusija — Poljski, ki si ni znala pomagati.

Prusija je bila deležna levjega dela pri delitvi.

Par let pozneje je zdrobila Francija pod Napoleonom Prusijo v prah na bojnih poljih pri Jeni in Auerstadt. — Napoleon je stopil v Berlin v triumfu, dočim sta pruski kralj in njegova vlada pobegnila v Iztočno Prusijo. Kot ceno vojne je zahteval Napoleon celo polovico tedanjega pruskega ozemlja.

Vsled mirovnih pogojev, sprejetih v Tilsitu leta 1807 se je morala Prusija odpovedati vsemu, kar je dobila pri drugi in tretji delitvi Poljske; nadalje vsemu ozemlju zapadno od Labe in plačati je morala veliko vojno odškodnino.

Vrtiljak je delal prekurno delo. —

Prusija je pomagala naslednjem obratu vrtiljaka s tem, da je zavojevala in zdrobila Francijo leta 1870 ter zahtevala ne le bilijon dolarjev vojne odškodnine, temveč tudi provinci Alzacijo in Lotarinško, kateri provinci je Francija pred dolgim časom odtrgala od Nemčije.

Sedaj, manj kot pol stoletja pozneje, je videti, da se bosta obe ti provinci vrnili pod francosko okrilje.

Danska si je več ali manj "dobrovoljno" asimilirala Švedsko in Norveško.

Obe ti deželi pa sta ji bili pozneje vzeti. — V našem lastnem času pa si je priborila Norveška prostost od Švedske. —

Danska je vladala bogatim kneževinam Šlezvik-Holštajn. Avstrija je bila prva, ki si je poslužila metod pocestnega roparja, da odtrga ti provinci od Danske. Komaj pa se je to zgodilo to, je padla Pusija po nepripravljeni Avstriji ter ji odtrgala ti dve provinci v vojni, ki je trajala — sedem tednov.

Danska je prevzela ozemlje, ki ni bilo prvotno njeno in v povračilo je bila oropana od Avstrije, ki je bila zopet ropana od Prusije.

Zopet — kroženje vrtiljaka!

Turčija je pregazila Avstrijo ter stala pred samimi zidovi Dunaja.

Hitro je vrnila Avstrija kompliment ter pustošila in ropala po Turčiji.

Avstrija je padla po slabotni Italiji ter se polastila severnih provinc, Beneške in drugih. V tretji četrtini devetnajstega stoletja pa sta padli Italija in Francija po — Avstriji ter jo pognali iz teh ukradenih ozemelj, dočim je Avstrija pred kratkim v zvezi z močnejšim zaveznikom vdrla zopet v Italijo, ki je bil nekoč nje smrtni sovražnik.

Napoleon je bil največji izpreminjevalec zemljevidov, kar jih pozna zgodovina.

Po bitki pri Austerlitzu se je obrnil angleški ministrski predsednik proti svojemu tajniku ter pokazal na zemljevid kontinentalne Evrope, ki je pokrival celo steno njegove sobe.

— Zvite to skupaj, — je zapovedal. — Ne bomo ga več potrebovali skozi dvajset let.

Izmed vseh novih kraljestev in kneževin ter drugih teritorijalnih izpremememb, katere je bil določil Napoleon, pa ni ostala — niti ena!

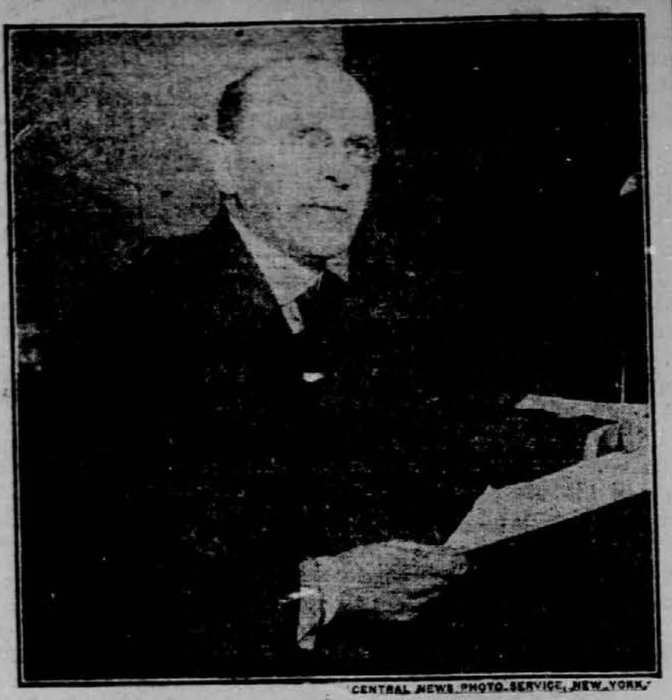

CENTRAL NEWS PHOTO SERVICE, NEW YORK.

MARK HARRIS,
premogovni izvedenec in finančnik

Na višku svojih uspehov in svoje slave je domneval, da bo mogel za vedno izpremeniti lice Evrope. Ob njegovem padcu pa se je vse te izpremembe spravilo iz sveta.

Tako boste morali danes dolgo zreti na zemljevid, — predno boste ugledali kraljevino Westfalsko, kraljevino Napolj ali pa neodvisno kneževino Gdansko.

Vrtiljak se je zaobrnil ter vse pometel iz eksistence.

Španska se je polastila Mehike — skoro na prav tako brutalen način kot se je sedaj Nemčija Belgije. Mehika pa se je oprostila tega španskega jarma.

Pa tudi vsaka ostala španska kolonija se je odtrgala od Španske.

Stari Rim si je zavojeval Francijo in Nemčijo.

Perzija je zavojevala Orijent.

Grška si je osvojila Perzijo in Rim si je osvojil — Grško.

Barbari so razdrobili rimski imperij in noben izmed velikih zavojevalcev ni bil v stanu dobiti stalen oprijem nad ozemlji, katera si je pridobil z osvojevanjem in — krvjo.

Vrtiljak osvojevanja se ni nikdar premaknil iz svojega sredobežnega, a neizpremenljivega kroženja.

Nobena narodna 'osvojitev' potom sile ni bila v nobenem času v stanu ustavljati se ostri preiskušnji časa.

Vedno je prišlo počasno, a strašno povračilo za vse ljudi in narode, ki so skušali graditi trajno silo na razvalinah, katere so povzročili.

Kar je Rusija danes, bo morda Nemčija jutri!

—ooo—

Miniaturne evropske republike.

Zasledujoč jasni in popolnoma nemoteni način življenja, dočim se odloča o usodi ostale Evrope na stroške neštetih življenj, so v Evropi tri miniaturne republike, katerih se nikdar ne omenja v časniških poročilih in katere ponadi ignorirajo tudi oni, ki izdelujejo zemljevide.

Ena izmed teh republik, St. Goust, obsega komaj eno kvadratno miljo ter je vsled tega najmanjša neodvisna država na svetu. Nahaja se v tako nedostopnem delu nižjih Pirenej (pogorje, ki loči Francijo od Španije), da se nobeni izmed sosednih držav ni zdelo vredno posredovati. Prebivalstvo šteje 130 duš ter se vlada samo kot se je vladalo skozi zadnjih 2000 let, namreč po "Svetu starejših", ki šteje dvanajst članov. Ta svet si tudi izbere predsednika, ki posluje kot sodnik, pisar in pobiralec davkov.

Sorazmerno večja po obsegu je republika Andorra, ki se postavlja s 7000 prebivalci ter se nahaja 150 milj oddaljena od St. Goust, v oddaljeni sekciji Iztočnih Pirenej. Prebivalstvo je zelo prijaznega temperamenta, varčno, gostoljubno ter se peča s poljedelstvom, živinorejo, prodajo volne, oglja ter konečno s tihotapstvom. Prebivalci Andorre so ponosni ter vzdržujejo tudi armado 1100 mož za obrambo dežele. Narodu vlada svet štirindvajsetih, ki vsake štiri leta izbere iz svoje srede predsednika.

Večja kot St. Goust, a:z le sedemdeset prebivalci, je republika Tavolára, ki se nahaja na otoku severno od obali Sardinije. Ta otok je dolg pet milj ter širok pol milje. Kljub temu majhnemu obsegu pa je ta prosta, neodvisna dežela, ki vlada samo sebe.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, največji špacialist, je prinesel s seboj v Cleveland vse svoje edodelne stroje za zdravljenje bolnih mož in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspešni način zdravljenja, kakor ga je uporabljal v najboljših klinikah v Evropi. Poleg ga ne računa nič za nasvete in preiskve vsako bolno osebo s X-žarki brezplačno so se pusti potem pri njem zdraviti. Vsecno je, kdo in kako Vas je zdravil, ali ako dolgo ste že bolni: pridite k temu velikemu špecialistu in pokažit mu, ka tere za Vas storite.

Ali imate

ožičine v želodcu! ali imate kata? ožičine na ledvinah, ali v mehurju, na jetrah? Revmatizem, glavobol, zaprtje? Nečiste kri, ožičine in težavo, slabost, nervoznost, onemoglost, ktio, kašelj, slaba pljuča, rivatne bolezni itd.

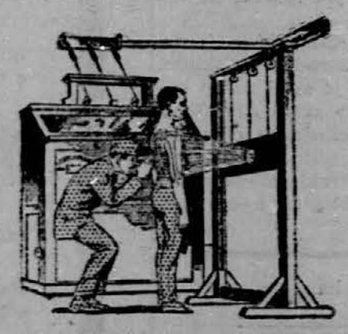

Vaša priložnost.

Sedaj imate pri: liko, da vprašate s svet velikega špeci alista, ki Vas pre iše natanko z X žarki. Še nikdo a nudil tako lepo pri lika bolnim možem in ženskam v tem mestu. Nujno Vas pozivljamo, da nas takoj vprašate za svet. Ne čakajte odlašanje je nevar no.

ZA $1000.00 X-ŽARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE

AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem špecialista; potem bodete očali na Vašo pravo bolezen in ako morete ozdraveti. Njegov uspeh in dober glas e posledica vestne preiskave in učnih metod, katerih se poslužuje v vsakem slučaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral s vseh delov sveta, tvorijo najpopol nejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev ki dosegajo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vsecno, kaka je Vaša bolezen: ako zdravnik najde, da je ozdravljiva, se bodete prepričali, kakor hitro Vas prične zdraviti, da ste na potu boljšanja in stalnega zdravja. Zdravnik ne maro Vašega težko prisluženega denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglasite se pri njem in povejte mu svojo bolezen privatno in mirno.

DOCTOR COWDRICK, Specialist

6047 East 9th Street 6th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O

Uradne ure: ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. Po nedeljah od 10. do 1.

Skrivnost posebnih porcij

DETEKTIVSKA ZGODBA.

Pred dvemi leti, ko je parnik Royal Mail parobrodne družbe "Tagus" redno plul med Jamaico in New Yorkom, je eden izmed potnikov zapazil, da je imel nek natakar, ki mu je stregel v obednici, navado krasti pri vsakem obedu precejšno množino živil. To je potnika navdalo z veliko radovednostjo. Družba je gotovo dajala svojim uslužbencem dosti jesti. Način, kako je počenjal vse to, pa je bil še bolj presenetljiv. Natakar je namreč postavil na mizo dva posebna krožnika. Zgodilo se je, da je bil komaj kak obed, pri katerem bi ne bila odsotna vsj dva potnika in to radi morske bolezni. Natakar, mesto da bi serviral jedila, ki so spadala na oba posebna krožnika in katera jedila je dobil od kuharja, je odnesel slednja v nek drugi del parnika.

Če bi bil potnik, ki je bil opazoval vse to, navaden turist, bi se ničesar nadalje ne slišalo o tem dogodku, a ta potnik je bil konzularni uradnik Združenih držav, ki se je vračal s svojih počitnic in vsled tega se je pričel službeno zanimati za stvar. Nekega dne je povsem neopazno sledil natakarju ter zapazil, da je shranil jedila v neko majhno bakso iz usnja. To bakso pa je ponesel k rešilnemu čolnu, ki je visel ob strani ladje in ki je bil pokrit s težkim kosom nepremočljivega platna. Tam je odpel vogal pokrivala, izpod katerega se je prikazala dolga, suha in rmena roka, ki je strastno pograbila bakso iz usnja, vsebujočo živila iz prvega razreda.

Konzularni uradnik se je naglo obrnil vstran, da bi ga natakar ne mogel imeti na sumu, da ga je opazoval. Natakarja pa je opazoval ne le oni dan, temveč tudi naslednje dni in ko so inšpektorji carinskega urada prišli na krov parnika pri karantini, jih je konzularni uradnik poklical na stran ter se spustil z njimi v intimen pogovor. Posledica tega pogovora je bila da so šli inšpektorji k rešilnemu čolnu ter dvignili pokrivalo.

Skrivnost posebnih porcij je bila tako razjasnjena!

Dve glavi z dolgimi kitami sta se dvignili, in na prvi pogled je bilo jasno, da je obstajala zarota za vtihotapljanje Kitajcev v Zdr. države. John Weber-a, natakarja so prijeli obenem s Kitajcema, ki sta izjavila, da sta Mark Yick Hee in Lee-Čung-Ho.

Uradniki pa niso bili zadovoljni edinole s temi aretacijami. Vedeli so, da so v Združenih državah in v Canadi kriminalne kombinacije ali zveze, kojih namen je bil utihotapljati v pristanišča te dežele Kitajce, katerim bi bil po postavi zabranjen pristop v Združene države. Splošno so domnevali da sta Kitajca plačala vsak po $500 za službo, katere se je bil lotil ta sindikat.

Da so torej pride dejstvom na dno, se podvrgli oba Kitajca in natkarja temu, kar je znano pod imenom "Third degree", to je zasliševanje nasilnega značaja.

Beli mož je priznal svoj namen da privede oba Kitajca v to deželo in oddati bi jih moral oba nekje na Mott Street v New Yorku v nekem zavodu, ki se je pečal z importiranjem Kitajcev. On je priznal, da je bil skril oba moža v rešilnem čolnu in da ju je hranil redno trikrat na dan. Rekel je, da sta bila oba precej velika požeruha.

Posledica posvetovanja je bila da so sklenili vprizoriti pogon na dotični prostor na Mott St. Kako pa priti v brlog, ne da bi se vzbudilo sumnje sindikata, ki je bil eden izmed problemov, ki so ga imele rešiti pristojne oblasti.

Inšpektorjema Albertu in B Willeyu in Johnu Morrisonu so poverili ta slučaj. Takoj sta skienila sprejeti taktične namišljenih detektivov ter se preobleči kot mornarja. Ni bilo težko dobiti potrebne takelaže in s čikom tobaka v ustih ter umetno zibajočo se hojo, ki je baje značilna za mornarje, sta se napotila na svojo misijo. Spremljal ju je pa prizadeti natakar ter tudi oba utihotapljena Kitajca, ki izvestno nista razumela uloge, ki sta jo imela igrati v tej majhni žaloigri. Prav v zadnjem kotu orijentalskih možgan se jima je svitalo, da bosta zadobila prostost, če se bo eksperiment posrečil. V vsakem slučaju pa sta se kaj rada učila ter storila vse to, kar so jima ukazali. Bilo je nekako v mraku, ko je odšla družba na pozorišče akcije. Sprednja vrata dotičnega poslopja so bila zaprta, a natakar parnika "Tagus", ki je bil dobro poučen o vsem, je vedel da bo dobila družba vstop s pomočjo nekoliko strategije.

Vrata, vodeča v klet, so bila odprta. Natakar je zlezel navzdol ter našel tam pot do zadnjih vrat. Ta vrata so bila rmeno pobarvana ter vsebovala par čudnih kitajskih napisov. Detektivoma so se morda zdeli ti napisi kot reprodukcije tiketov iz kitajskih pralnic ali pa obvestila glede ustaje v kaki kitajski provinci. Pa naj so pomenili napisi to ali ono, detektiva se nista brigala zanje. Drugi so sledili natakarju. Slednji je stopil k vratom ter štirikrat potrkal nanje. Vrata so se nekoliko odprla in neki rmen obraz je pokukal ven.

— Kaj želite? — se je glasilo vprašanje v precej dobri angleščini.

— Prihajamo s parnika 'Tagus', — je rekel natakar.

To je Kitajcu na straži zadostovalo. Odprl je vrata na stežaj in cela skupina je stopila v precej teman prostor. Dva sloka Kitajca, očividno latnika prostora, sta pozdravila družbo. Pričela sta govoriti utihotapljenima Kitajcema. Očividno zadovoljna s poročilom sta vzela iz neke pisalne mize $500 v bankovcih ter izročila natakarju.

To je bil signal za akcijo. Oba detektiva sta potegnila iz žepov železje in po živahnem boju se jima je posrečilo zvezati oba Kitajca. Tekom tega boja in rovanja se je enemu izmed utihotapljenih Kitajcev posrečilo pobegniti. Naslednjega dne so prišli pred sodišče vsmožje, ki so stali na čelu kriminalne kombinacije. Stavljeni so bili pod varščino $2500. To je bil konec ene najbolj uspešnih kampanj proti tihotapcem človeškega materijala.

Nekje v tej prostrani deželi pa se solnči Le-Čung-Ho v solncu one svobode, radi katere se je podvrgel tako številnim naporom ter se veseli onega življenja, ki je bilo ohranjeno s pomočjo posebnih porcij, ki so mu jih dobavljali tako verno, dočim je ležal on samovoljno in potrpežljivo kot prostovoljni jetnik v rešilnem čolnu parnika "Tagus".

Babilonski stolp.

Babilonski stolp je bil visok le 140 čevljev, vendar pa je bil zgrajen na vzvišenem mestu, kajti na hajal se je na najvišji točki Babilona, mesta nizkih poslopij, ki so se raztezala po ravnini. Ta opis najbolj slavne zgradbe starodavnih časov se je dobilo iz nekaterih najnovejših prevodov starih asirskih spomenikov, ki so bili vrezani v plošče na solncu sušene opeke.

Ta stolp je bil pravzaprav svetišče ter arhitektonični ponos Babilona. Najnižje izmed sedmih nadstropij je obsegalo 272 kvadratih čevljev ter je bilo zgrajeno iz edinega materijala, ki je bil na razpolago. namreč iz opeke, posušene na solncu. Na vrhu stolpa se je najbrž nahajal zvezdoznanski observatorij ali pravzaprav opazovalnica za astrologe ali zvezdogleda, s katero vedo se je pečalo veliko število duhovnikov ali svečenikov starega Babilona.

Babilon s prebivalstvom, ki je štelo 2,000,000 duš, je bilo takrat metropola celega sveta in velik obseg mesta, ki je bil dvakrat večji kot oni današnjega Londona, je bil obdan od zidu, ki je bil dolg 55 milj.

Babilonski stolp je bilo svetišče, v katerem so se nahajali čudoviti zlati kipi ter drugi dragoceni predmeti in bilo je pri poskusu, da se opiše vse te krasote in vrednosti, ko se je zmešal ljudem jezik, nakar so se baje po svetopisemskem izročilu razkropili na vse strani tedaj znanega sveta. Še danes pa je videti ostanke babilonskega stolpa.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto $3.50, za pol leta $2.00 in za četrt leta pa $1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Leadville, Colo.: John Hočevar.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
Nocomis, Ill. in okolica: Math. Jaishek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Gobe, Martin Rade in Pavel Shaltz.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mint.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urih.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Barberton, O. in okolica: Math. Govanda, N. Y.: Karl Sterniša. Kramar.
Bridgeport, O.: Michael Kočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh n Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: Louis Balant n J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Kovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa. Mat. Kamin in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat., I, Magister.
Reaing, Pa. in okolica: Fr. Špehar.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Wilock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelic, **Black Diamond, Wash.:** G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marcina.

Rad bi izvedel za mojega strica, brata moje matere JOŽEFA MIKLIČ in njegovega sina FLORIJANA MIKLIČ iz Starega kota št. 27, okrajno glavarstvo Kočevje, Kranjsko. Leta 1915 je bil v Demopolis, Ala., in od onega časa nisem več čul od njega. Prosim cenjene rojake širom Amerike, ako kdo ve za njegov naslov, da mi blagovoli naznaniti, za kar bom zelo hvaležen, ali naj se pa sama oglasita. — Frank Troha, c/o D. McLean, Wray, Ga.
(2-5—3)

O Slovanih

———ooo———

Slovanski pranarod je nastal na ozemlju srednje Evrope na ta način, da se je počasi jezikovno in deloma tudi kulturno odločil od ostalih arijskih (indoevropskih) narodov.

Že v začetku telesno različen — bil je namreč sestavljen iz raznih starejših tipov, ki so se razlikovali po lobanji in po barvi las in oči — tudi nikdar ni bil niti jezikovno niti kulturno enoten.

Saj vidimo, da so na prostranem prostoru, na katerem so Praslovani pač že od davna prebivali, zastopani že v predzgodovinski dobi razni tipi lobanje z razno kompleksijo, zakaj eden del Slovanov je opisan pri vstopu v zgodovino kot ljudstvo svetlih oči in plavih las, drugemu delu se pripisuje temna kompleksija; tudi ostanki las v grobih kažejo oba tipa.

Dalje so bili tudi razni kulturni krogi že v dobi pred Kristusom, zakaj na zapadu med Labo in Visło vidimo drugačne tipe grobov z inventarjem jadransko-donavske drugačne vrste, ko na vzhodu Visle, kjer prevladujejo vplivi od Črnega morja.

Slednjič je začela že v dobi, ko so se Slovani oddeljevali od ostalih Arijcev, tudi v njihovi sami notranjosti nastopati diferencijacija, ki se je — ko so pristopili pozneje na pomoč tudi drugi faktorji, na pr. tvoritev posameznih močnih središč kulturnih, političnih, posebno pa prostorno oddeljevanje (izolacija, selitev posameznih vrst) in mešanje s tujimi življi, — prim. na pr. samo odhod Slovanov na jug in njih daljšo usodo na Balkanu — povspela na tako stopinjo, da je pranarod, ki je bil prvotno vendar eno samo telo, razpadel na skupino popolnoma različnih delov.

Danes je sicer nedognano, kako daleč je segla mestoma ta razdružitev in v koliko je treba pripoznavati posamezne vrste za celóto, popolnoma samostojno — toda o tem ni več dvoma in spora, da **enega slovanskega naroda ni več. Na njega mesto je stopila vrsta samostojnih slovanskih narodov.**

Danes je slovanska enota le teoretični pojem, s katerim operirajo mnenja in čuti posameznikov, toda v življenju Slovanov nastopajo le redkokedaj trenutki, ko se resnično pokaže, da so bili nekoč enoten narod.

Kako se je to zgodilo v podrobnostih, kaki so bili vzroki, da so se izločala posamezna plemena, kako je napredovala individualizacija in kakšno je pravzaprav zadnje današnje stanje, koliko je danes samostojnih slovanskih narodov — vse so to vprašanja, ki so večji del vedno še problem slovanske vede.

Najbolj je še verjetno, da se je slovanski pranarod, ki je živel med Odro in Dnjeprom in ki je že v predzgodovinski dobi segal mestoma do Labe, Sale, do Donave proti Desni, k Njemnu in Baltiškemu morju, razdelil v teh krajevnih stanoviščih deloma vsled vpliva naravnih krajevnih zakonov (prim. samo naloge velikih vodnih potov in gora), deloma vsled vpliva kulturnih tokov, na vzhodu drugačnih in na zapadu drugačnih, in slednjič tudi na podlagi lastnega jezikovnega razvoja — prvotno na tri dele.

Prvi izmed njih, na zapadu Visle in Karpatov, se je širil dalje v zapadni smeri tudi za dolnjo Labo, za Salo, Šumavo in je v svojem nadaljnem razvoju vstvaril panogo polabskih, pomorjanskih, poljskih in češkoslovaških Slovanov; drugi del, katerega prastanovališča so bila najbrž enekje med gornjo Visło, Dnjestrom in srednjo Donavo, je prišel v teku časa (razun malih ostankov) na jug Karpatov, preselil se deloma na Dravo, deloma čez Savo in Donavo na Balkan in pri tem vstvaril slovensko, srbskohrvaško in bolgarsko panogo; tretji, podnjeprski del se je širil v velikem loku na sever k Finskemu zalivu, dalje na gornji Dnjeper, Volgo, Oko, proti vzhodu na Don, na jugu k Črnemu morju in k dolnji Donavi in pri tem vstvaril ruski narod, toda vsled raznih pogojev seveda tako, da se je naravno tudi on na znotraj razločil in mestoma spremenil.

* * *

Stopnja, v kateri se danes posamezne slovanske panoge, med seboj razlikujejo, ni povsod enaka.

Med Čehom in Poljakom je na pr. pač večja nego — med Čehom in Slovakom, med Velikorusom in Poljakom ravnotako večja nego med prvim in Malorusom.

Zato srečavamo v javnem življenju in v literaturi spore o tem, v koliko se sme smatrati kaki del za samostojno panogo ali narod. Nastajajo prepiri o rabi terminov narod, narodnost, rod, panoga, pleme itd. in s tem tudi o številu današnjih slovanskih narodov.

V tem ni soglasja.

To je odvisno od raznih stališč, na pr. od filološkega, etnografičngea, historičnega ali političnega. Da, pogosto se sodi tudi iz enega stališča in po enem merilu različno: ta filolog dobi dva samostojna slovanska jezika tam, kjer vidi drugi samo narečje enega jezika. In mnogi cenijo više voljo in hrepenenje po preporodu, oddelitvi in vstopu v samostojno narodno življenje ko znanstvena merila, — drugod zopet razglašujejo zunanje politične tendence in razpoloženja nove narode, o katerih eksistenci drugi, in to po pravici, nočejo ničesar slišati.

Odtod prihaja, da se število slovanskih narodov in s tem tudi sistem slovanstva v različnih knjigah znatno razlikuje.

* * *

Ni naša naloga ocenjevati te spore, ki jih vodijo pogostoma nagibi, ki ležijo izven sežaja vede. Ker pa mora biti nekak shema temelj narodopisnega pregleda, ki ga tu dodajam, bomo delili in nadaljevali po sledečem, ne da bi s tem hoteli obsojati druge sisteme.

Naš shema tvorijo:

1. — narod ruski, v katerem se pa danes izraža močna tendenca, priznati pravzaprav eksistenco dveh narodov: velikoruskega in maloruskega;

2. — narod poljski, enoten, dasi je spor o krajevno ločeni kašubski skupini, je li del Poljakov, ali del izumrle panoge baltiških Slovanov;

3. — narod lužiškosrbski, razdeljen dokaj znatno na gornjo lužiško in dolnjo lužiško panogo;

4. — narod češki, ki je sicer na Češkem in Moravskem trdno sklenjen v en narod, od katerega se pa osvobojujejo vedno bolj in bolj k samostojnosti glavno vsled političnih zadev ogrski Slovaki;

5. — narod slovenski brez razlikujočih teženj;

6. — narod srbohrvaški, v katerem pa so politično razločevanje in kulturni prepiri (glavno vera) prišli tako daleč, da ne ostane danes nič drugega ko pripoznati dva ločena naroda — srbski in hrvaški;

7. — narod bolgarski, enoten. Edino o Slovanih, ki prebivajo v Macedoniji, se prepirajo, ali so bolj bolgarski ali srbski, ali je treba pripoznati posebno samostojno narodnost macedonsko.

Ker imamo v mislih naravni sistem razvoja, ostanemo pri nadaljnem opisovanju na tem temelju 7 glavnih narodov.

———ooo———

Ženske v vojni

(V prejšnjih časih je bila glavna dolžnost ženske v vojnem času čakati in trpeti ter v manjšem obsegu tudi pomagati po svoji moči. V sedanji vojni pa je obseg dela ženske veliko večji. V Rdečem križu, v uradih, v uniformi sprevodnika, v delu na domu, v ekonomiji in v neštetih drugih panogah ne stori ženska le svojega deleža, temveč je prav tako uspešna kot možki. Ameriška ženska je danes prav tako strašen sovražnik kajzerja kot je ameriški vojak. V vseh časih, vseh deželah in vojnah pa je bilo najti žensk ali skupine žensk, ki so vršile nekaj posebnega. S temi se bomo pečali v naslednji seriji člankov.)

Florence Nightingale, — angelj Krimske vojne.

Krim, — ki predstavlja razoran kos zemlje ob Črnem morju, — je bil pozorišče boja na smrt med Anglijo in Rusijo. Zavezniki Anglije sta bili Francija, Turčija in Sardinija, poznejša Italija. Ruski car pa je dobro poznal podnebje v Krimu ter računal z njim, da mu bo prišlo na pomoč. Rekel je z zlobnim usmevom:

— Moja najboljša častnika sta general januarij in general februar.

Car je imel prav. V britko mrzli zimi leta 1854 so zmrzovali angleški vojaki ter trpeli vse agonije pomanjkanja. Bili so slabo oblečeni in še slabše preskrbljeni z vsem potrebnim. Njih bolniška služba je bila pod vsako kritiko. Cela oprema in oprava angleške armade je bila presenetljiv spomenik nepripravljenosti. Mraz, napori in slaba hrana so povzročali epidemije, ki so uničile ali napravile nezmožnim 18,000 zdravih vojakov armadi, ki je štela 45,000 mož.

— Manjka najbolj navadnih potrebščin v bolnicah, — je pisal domov neki angleški častnik. — Tudi se ne posveča niti najmanjše pozornosti navadni čistosti. Smrdljivi zrak si komaj more priboriti pot na prosto, skozi dimnike in druga uhajališča, nakar osmraja celo ozračje. Po vsem, kar sem opazoval jaz, umirajo ljudje, ne da bi se vprizorilo niti najmanjši poskus rešiti jih. Vse kaže, da bolniki strežejo bolnikom in umirajoči umirajočim!

Ko je dospela novica o krimskih grozotah v Anglijo, ni bil možki, temveč ženska, ki je prišla na pomoč težko prizadetim in trpečim. Ta ženska je bila Florence Nightingale.

Bila je hčerka bogatega moža. Že v prejšnih letih si je pridobila ime ter je postala znana vsled svojih ekscentričnosti, kajti obrnila je hrbet vsem družabnim veseljem in zabavam ter posvetila svoje življenje strežnju bolnih. Izučeno in izurjeno strežništvo kot profesija, je bilo še v svojih povojih. Vsled tega se je morala Florence Nightingale priučiti svojemu poslu potom prakse v bolnicah, ne pa iz knjig ali po navodilih učiteljev in inštruktorjev. Ko je izbruhnila Krimska vojna, je ustanovila ona v Londonu privatno bolnico ter stopila sama na čelo zavoda.

Nato se je prostovoljno oglasila, da opremi skupino strežnic, izurjenih od nje same, katere naj bi vodila nato na krimsko bojno polje. Angleška vlada je bila dosti pametna, da je sprejela to ponudbo. Tak poskus je bil v onem času naravnost nezaslišan. Celi svet pa je aplavdiral ženski, ki je prva prišla na tako izvrstno misel.

Njeno delo pa ni bilo le "uspešno". Imelo je v sebi element osebne nežnosti in miline, vsled katere so jo bolni vojaki oboževali ter ji dali ime: Angelj Krima.

Od jutranje zore pa do večera, celi dan in vsaki dan je bila ta drobna ženska zaposlena pri svojem velikanskem podjetju organiziranja primernega sistema bolnic. Skoro vsako noč je korakalo skozi posamezne oddelke, gladila čela bolnikov, ki so ležali v vrčici, pregovarjala v spanje sitne invalide ter šepetala besede tolažbe in poguma v ušesa umirajočih. — Ležalo nas je tam na stotine, — je pisal pozneje neki ozdraveli vojak, — in poljubljali smo njeno senco, ko je ležala na naših blazinah ter polagali nato nazaj svoje glave, zadovoljni. Močno uteho smo našli že v njeni navzočnosti sami.

Skozi leto in pol je bila Florence Nightingale zaposlena na ta način, brez prestanka. Njeno zdravje, ki je bilo vedno delikatno, je bilo popolnoma izpodkopano vsled neprestanih naporov. Ona pa se kljub temu ni hotela umakniti.

Med številnimi drugimi reformami je omajala za vedno bedasto naziranje, da nočni zrak škoduje bolnikom. Na njeno povelje so bila poprej zaprta okna bolnice odprta na stežaj v nočnem času. — Polovico vseh bolezni, — je izjavila, — se pojavi pri ljudeh, ki spe pri zaprtih oknih.

Krimska vojna je bila končana. Florence Nightingale se je vrnila v Anglijo, kjer je našla, da se jo slavi kot narodno junakinjo. Ona se je v strahu umaknila pred častmi, katere je sipal nanjo bučno in hrupno hvaležen svet. Zanjo se je nabralo svoto $50,000, a vsak vinar te svote je porabila za ustanovitev vežbalnega doma za strežnice po poklicu.

Krim pa je popolnoma uničil njeno že sicer rahlo zdravje. Po primeroma kratki dobi bolehanja je umrla, — ubita od njene lastne slavne službe, katero je nudila svetu.

Nemške zahteve Rumunski.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 1. marca. — Berlinsko poročilo, ki je danes prišlo na Exchange Telegraph družbo, pravi, da mirovni pogoji, katere je stavil avstrijsko-ogrski zunanji minister grof Černin rumunskemu kralju Ferdinandu, vsebujejo zahtevo, da se kralj odpove prestolu v prilog svojega brata Viljema ali pa se naj vzame v Rumunski referendum glede naslednstva.

Nemški junkerji.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Resnična sila v Nemčiji, razred, ki kontrolira armado ter je spravil Nemčijo v sedanjo osvojevalno vojno, je oni junkerjev ali plemenitaških lastnikov velikih posestev.

Junkerji so potomci pruskih osvojevalcev ter roparskih vitezov srednjega veka, ki so živeli od plena. Vsled tega so ohranili junkerji še do danes vero svojih prednikov, da pripadajo bogastva zemlje onemu, ki je dosti močan, da jih vzame.

V svoji pred kratkim objavljeni knjigi jih opisuje prejšnji ameriški poslanik v Nemčiji, Gerard, kot omejene, a domoljubne ljudi, ki imajo v sebi več dobrih špartanskih lastnosti. Oni pa so vprek sovražniki vseh liberalnih idej.

Junkerji so bili goreči in navdušeni podporniki Friderika Velikega v času, ko je slednji odtrgal od Avstrije Šlezijo, ter njih voditelj, Bismarck, je bil, ki je povzročil vojne, potom katerih se je odtrgalo od Danske Šlezvik-Holštajn ter od Francije Alzacijo in Lotarinško.

Da so junkerji še vedno na krmilu v Nemčiji, je razvidno iz dejstva, da se je umaknilo formulo "nikakih aneksij in vojnih odškodnin", kakorhitro je bila Rusija brez moči, mesto katere formule se je stavilo velike zahteve glede ozemelj in velike vojne odškodnine.

Naj je njih domoljubje tako ali tako, končno je vendar obrnjeno proti povečani moči ter slavi njih lastnega razreda. Oni dobavljajo vse častnike za armado in mornarico ter postopanje teh častnikov z navadnimi vojaki je notorično brutalno. Častnika smatra vsakdo v Nemčiji za nekako višje bitje in nemška deklica pokaže z veseljem hrbet uspešnemu trgovcu ali profesijonistu ter se poroči z ubogim, a plemenito rojenim poročnikom.

Radi njih bogastva imajo nemški junkerji v rokah vse poti, ki vodijo k političnemu, socijalnemu in profesijonalnemu odlikovanju in nihče ne sme upati, da bi hodil po teh potih, ne da bi si nakopal njih sovraštvo. Treitschke in Sybel, ki sta pela slavo vojni in Prusiji, sta bila deležna vsake časti, ki jo more podeliti država posameznemu, dočim sta Mammsen, slavni zgodovinar in najboljši poznavalec starega Rima, ter Wirchow, znameniti naravoslovec, antropolog in biolog, ki sta bila služajno liberalca, umrla kot socijalna izvržena.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januarija 1903 v Calumet, Michigan.

Inkorporirana 11. junija 1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALTZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELIČ, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEC, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEZ, 268½ First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članic naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geshel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne pošiljatve naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristople člane in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefanez, 268½ First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Iz zakladniškega urada.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj!
Vi jih boste potrebovali po vojni

KUPUJTE
VOJNO VARČEVALNE
ZNAMKE
OBVEZNICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četrt leta.

Lahko pričnete
S PETINDVAJSETIMI CENTI

če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE

TO BO IZVOJEVALO VOJNO

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravnosedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nadvse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroogrski ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovani ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katera bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprilik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpripravnejše, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po $4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra1918, bodo stale po en cent več; iste bomo prilepovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku pet let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek $5.00 za vsako, na certifikatu prilepljeno znamko, ali pa za ves polcplje ni certifikat z 20 znamkami znesek $100.00.

Pri dvajset znamkah, katere stanejo tekom meseca januarja 1918 $82.40, bomo pridobili $17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na odpoved. po preteku desetih dni s približno 3% obresti. najsibode na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke širom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikor mogoče nabavijo pri naši tvrdki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katera nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zaslužka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu kliku v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda z veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštnino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštnino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano z lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

SLOVENSKO-HRVATSKA

Restavracija

A. ZUPANČIČ, lastnik,

priporoča tukajšnjim rojakom svojo novo urejeno restavracijo. — Izvrstna postrežba. — Domača kuhinja. — Glasovir na razpolago. Ugodno sestajališče Slovencev in Hrvatov.

443 East 84th St., New York City.

(Med 1. Ave. in Ave. A.)

Iz stare domovine

Ta avstrijska enakopravnost!

Iz Gorice piše nekdo v "Edinosti" z dne 9. januarja sledeče:

Minuli teden sem sem bil šel na goriški magistrat, da dobim izkaznico za kruh. Stopil sem v sobo, kjer uraduje visokorodni gospod grof Dandini, c. kr. vladni omisar. Poklonim se, pozdravim, se predstavim in povem svoje želje. Gospod grof me je jako prijazno sprejel, napisal na listek par besed, mi ga izročil z navodilom, naj grem v sobo k statistično anagrifičenemu uradu. Pridem v sosobo, kjer zapazim nekaj strank in za uradno mizo menda štiri uradnice. Čakam, da pridem na vrsto, potem pa rečem:

"Državni uslužbenec sem, kakor izpričuje ta-le legitimacija za c. kr. državne uslužbence; rad bi dobil izkaznico za kruh; gospod grof mi je dal ta listek."

Izročim uradniei listek in odprto legitimacijo. Uradnica molči, se obrne k svoji tovarišici na desno in ji reče:

"Non capisco." (Ne razumem.) Nato pogleda mene in mi reče: "Sprechen Sie deutsch?" (Govorite nemško?)

Molčim. Kakor da bi nič ne bilo, začne uradnica reševati zadevo stranke, ki je prišla za menoj. Jaz pa rečem:

"Prišel sem, da izvršim naročilo gospoda grofa. Žalostno in brezvestno je, da se ne izvršujejo ukazi postavljene oblasti."

"Ma non capisco slovno" (Ne razumem slovensko), reče obrnjena proti svojim tovarišicam. "Chi sa slavo?" vpraša.

"Mi, mi", se sliši ženski glas iz občinstva.

"Prego la dica al signor!" (Prosim, povejte gospodu), reče uradnica.

Dotična ženska stopi k meni in mi pove, da ne zna gospodična slovensko.

"Človek pride, da zadosti ukazom postavljene oblasti, pa se ga na ta način žali in draži", odgovorim.

Nato vstane ena izmed uradnic, kateri je tolmačila ona ženska iz občinstva, kdo sem, kje rojen in kdaj. Išče, najde listek s podatki o moji osebi ter ga izroči prvi uradnici.

"Si, ma non so slavo, non posso fare in sloveno" (Da, ali ne znam slovensko, ne morem napraviti slovensko), odgovori le-ta.

Jaz pa: "Prišel sem, da dobim izkaznico za kruh."

Z odprto in listkom s podatki pred seboj začne pisati. Takoj zapazim, da je spremenila moj priimek, ga poitaljančila.

"Tega ne smem dopustiti", pravim jaz. "Po avstrijskih zakonih je to prepovedano. Priimek se mora tako pisati, kakor je v krstnem listu. Uradnih, javnih dokumentov se ne sme samovoljno spreminjati."

Nato popravi, napiše še par besed, raztrže list, prime drugega v roke, dostavi vse potrebne podatke in mi ga izroči.

List o istovetnosti, ki sem ga tu prejel, ima rubrike tiskane v nemškem, italjanskem in slovenskem jeziku. Potrebne podatke je izpolnila uradnica, deloma z nemško, deloma z italjansko označbo. List, oziroma izkaz istovetnosti, je bil tudi glede ene točke nepravilno izvršen, kakor sem zapazil pozneje. Mož, ki je bil vsobi, menda kurzor, mi je povedal, naj grem s tem listkom v neko drugo sobo, kjer se mi je izročila izkaznica.

Šel sem in našel v dotični sobi pet ali šest strank, ki so čakale. Izmed treh ali štirih uradnic me je takoj ena nagovorila:

"Desidera?" (Želite?)

"Izkaznico za kruh bi rad, gospica", sem odgovoril.

Ni bilo več besede iz nje. Tudi jaz sem molčal in čakal, dokler niso druge stranke, ki so prišle pred menoj, opravile svojih stvari. Ko je prišla vrsta name, sem povedal drugi uradnici svojo željo.

"Verstehen sie deutsch?" (Razumete nemško?) me je vprašala.

"Moja čast in moj ponos je, da sem avstrijski državljan in Slovenec. Žalostno dovolj, da se na tako nezakonit način draži osebo, ki je prišla semkaj po naročilu gospoda grofa. Mesto da bi šli stranki na roko, se jo še žali v nasprotstvu z avstrijskim zakonom, ki govori dovolj jasno o enakopravnosti. Pritožim se pri c. kr. vladnem komisarju."

Medtem je prišlo v sobo še pet strank. Že med mojim govorom je rekel mož, ki je vstal za uradno mizo — menda je bil vratar — neki uradnici:

"Vado chiamar il conte."

Izkaznice so prejemale osebe, ki so prišle za menoj.

Za nekaj časa je prišel v sobo gospod grof in mi rekel: "Kaj je bilo, gospod?"

Povedal sem, da nisem še dobil izkaznic, ker govorim slovensko.

Uradnica je rekla: "La fila e lunga e tutto si fa all'ordine." (Vrsta je dolga in vse se vrši po redu.)

"Ni res, gospod grof, kar pravi uradnica! Samo radi tega nisem dobil izkaznic, ker govorim slovensko. Čakal sem, dokler nisem prišel na vrsto. Izkaznice so že prejeli nekateri, ki so prišli za menoj."

Na ukaz visokorodnega gospoda grofa mi je ena izmed uradnic takoj napravila in oddala izkaznico. Prisrčno sem se zahvalil visokorodnemu gospodu grofu ter sem šel. —

Kako prihajamo goriški Slovenci do tega, da nas magistratne uradnice ne razumejo? Proč žnjimi, ki ne razumejo jezika naroda, med katerim živijo! Uradništvo je pač postavljeno za to, da po zakonu rešuje stvari državljanov. Hočemo se držati avstrijskega zakona, ki pravi, da so vsi narodi enakopravni. Ne zahtevamo nič več in nič manj nego pravico.

Priporočamo dogodek goriškim državnim poslancem, da izpregovore o njem resno besedo v državnem zboru.

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

* * *

V isti številki "Edinosti" piše nek tržaški Slovenec sledeče:

Človek ne bi verjel, koliko zagrizenosti in fanatizma je še med izvestnimi nemškimi elementi na naših tleh. Vojna jih niti najmanj ni izučila. Taki, kot so bili, so tudi še danes in taki menda tudi ostanejo, to je: predrzni in brezobrazni do skrajnosti. Le prispevek k temu poglavju je naslednji značilni slučaj. Tukajšnji poštni uslužbenci so po narodnosti Slovenci, Hrvati, Italjani in Nemci. Te dni so imeli stanovski pomenek. Da bi se razprava pospešila, je eden slovenskih tovarišev v imenu ostalih svojih sorojakov izjavil, da sicer hoče, da se uvažuje slovenski jezik kot vsak drug, da pa z ozirom na stvar nima nič proti temu, da se razpravlja o stvari v italjanskem jeziku, ki ga razumejo vsi. V zahvalo za to koncilijantnost slovenskega tovariša pa zakliče neki privandrani gorenještajerski Nemec, po imenu Henrik Maierl: "Da, da, italjansko naj se govori; kdor hoče govoriti slovensko, naj gre v Ljubljano!" Ni nam pač treba naglašati, da mu slovenski poštni uslužbenci, ki jih je ta nemško-nacijonalna brezobraznost razkačila do skrajnosti, niso ostali dolžni zaslużenega odgovora. Istotako naj omenimo še, da so tudi italjanski tovariši obsodili to brezobraznost. Zdelo se nam je potrebno, da si zabeležimo ta slučaj kot nov dokaz o tem, kje je iskati nacijonalne hujskarije. Ali ni skrajna predrznost, da se človek, ki se priklati med nas tam nekje iz gorenještajerskih hribov, obnaša med nami tako neolikano v zahvalo za to, da odjeda tu kruh našim ljudem? Dasi Nemec, ki nima smisla za nas in naše potrebe, ravnajo naši ljudje ž njim vendar-le kot s svojim tovarišem, vljudno in dostojno kot se spodobi olikanim ljudem. V zahvalo za to pa naj potem požirajo žalitve takega privandranca, ki jih goni v Ljubljano, njih, ki so tu domačini. Ali ne bi bilo ravno za take privandrance najbolje, da bi, če že ne znajo spoštovati domačinov, pobrali šila in kopita ter odšli tja, odkoder so prišli? Najbolj žalostno na stvari pa je, da se je naš neki našinec, ki je imenovanega brezobrazneža vzel še v zaščito in ga branil pred razburjenimi slovenskimi tovariši. Naj si zapomnita obadva: Slovenski poštni uslužbenci se bodo znali ubraniti nemško-nacijonalnih petelinov in ravno tako pa se bodo znali varovati tudi raznih "švига švага čez dva praga".

Čim dalje, tem huje!

"Edinost" je prejela: Vprašanje kruha je postalo v Trstu tako pereče, da ljudstvo že sploh ne govori o ničemer drugem, kot edino le o kruhu. Včeraj (7. jan.) se je po vseh ogromnih "filah", ki so čakale že od najzgodnejšega jutra kruha pred pekarnami, raznašala z vso resnostjo vest, da se namerava dosedanji odmerek kruha — 28 dekagramov — skrčiti na polovico, da, zatrjevalo se je celo, da nekateri peki dajejo samo polovico dnevnega odmenka. Nismo se sami informirali na licu mesta, temveč pišemo, kakor so nam povedali drugi; ali verjetno pa je, da je kak pek, da zadovolji čim več ljudi, začel dajati samo po polovico odmerka. Če je ljudstvo zadovoljno, gre še tak samolasten ukrep; toda kaj pa potem, če začne ljudstvo ne samo kričati, temveč tudi rogoviliti? Pomisliti je vendar treba, da v resnici nimamo ničesar več, če se nam odvzame še kruh. Sedaj, par tednov, ima prebivalstvo vsaj še krompir, toda koliko časa ga bo pa imelo? Onih 21 kilogramov, ki smo ga dobili za tri mesece, ali bolje rečeno, za celo leto, kajti prepričani smo, da krompirja ne vidimo več do meseca novembra ali decembra — dotlej, ko začne zmrzovati, — torej onih 21 kilogramov, med njim 4 do 5 kilogramov zelenega ali gnilega, more trajati kvečjemu par tednov — in kaj potem? Lani smo vsaj še imeli kislo zelje, kislo repo in druge take stvari; letos pa prav čisto nič. Govedina se tehta takorekoč na zlato tehtnico, svinjina je dražja od žefrana. Pa kaj tudi pomaga, če kupiš meso, saj nimaš kai deti na juho, ker nimaš moke, in kaj pa ima družina, če se skuha ¼ kg mesa? Več si ga pa privoščiti ne more. Prikuhe nikakršne! Lani se je še dobil v aprovizacijski komisiji fižol. Letos, to se pravi od lanskega meseca februarja pa do danes, torej celo leto nismo videli niti enega zrna fižola. Ali ga aprovizacijska komisija sploh nakupila ni, ali pa nas hočejo omečiti tako daleč, da bomo zadovoljni s peščico suhega fižola, kakor so morali biti ljudje v časih najhujše lakote. In dajejo nam testenine. Zakaj nam bi ne dali vsaj tupatam moke namesto testenine, da bi se mogle pripraviti kake druge jedi? Resnica je, da so testenine bile svojčas le znak lenobe gospodinj in kuharic, a danes mislimo, da bi bila vsaka vesela, če bi imela vsaj od časa do časa toliko moke, da bi mogla kaj napraviti iz nje. Sadje je obrodilo povsod izredno dobro; marmelada pa je kljub temu draga in dobivamo le tuintam po eno osminko kilograma. Suhih češpelj in drugega suhega sadja letos sploh še nismo videli. Morje imamo pred nosom, a rib že ne poznamo več. Seveda, ker naši ribiči love divje koze po tirolskih hribih in zajce po ruskih planjavah, namesto da bi se poskrbeli za to, da bi mogli opravljati svoj posel po domačem sedaj prostem morju. Kar se ujame sedaj rib, gre skoraj vse na tiste mize, kjer imajo itak vsega dovolj. Tako nimamo skoraj ničesar, in še ono malo, kar je, se nam krči in zmanjšuje vsak dan. Izgubimo naj še kruh, edino živilo, ki nam je doslej še ostajalo neprikrajšano, potem bo pa — konec. Ali kakšen!

Rad bi izvedel za mojega prijatelja ANTONA VERTAČNIK. Doma je iz Rečice na Štajerskem. Poprej se je nahajal v Subletu, Wyo., zdaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Jacob Kremenšek, Box 282, Louisville, Colo. (28-2—2-3)

Boji v zraku - nova panoga slikarstva

Poročnik Henry Farre, francoskiofičijelni slikar vojnih prizorov, je moral letati skozi pet mesecev pozraku, predno se je mogel prilagoditi novemu načinu slikanja. — Predvsem se je moral seznaniti z oblaki.

"Iz vseh grozot te vojne se je porodila nova umetnost, — umetnost, ki bo ohranila svetu drzne zračne čine junakov, ki so živeli in umrli v nebeškem svodu od poletja 1914 naprej, ko so pričeli Nemci s svojim pohodom skozi Belgijo.

Pojasniti to umetnost možkemu ali ženski, ki se drži matere zemlje ter študira umetnost v vseh njenih oblakih od daleč, bi bila kaj težka naloga. Kako težka bi bila ta naloga, je razvidno iz izjave poročnika Henry Farre, oficijelnega slikarja francoske armade in mornarice, v kateri se glasi:

— Šele po potih mesecih nepretanega letanja po zraku sem bil v stanu svoj lastni način opazovanja tako vrediti, da sem pričel slikati stvari z "zračno vizijo". Ko sem prvič poskusil slikati, je bilo nekaj, nekaj, kar pa je odtehtalo za vse — in ravno to nekaj je manjkalo v mojih delih. To nekaj pa pride šele z natančnim poznavanjem oblakov, ki plovejo nad grmečo bojno fronto.

— Sedaj bo Amerika videla, kar je bil videl poročnik Farre, — ne tega, kar je videl s svojimi očmi, ko je prvič prišel na bojno fronto, temveč to, kar je videl potem, ko se je razvilo v njem to, kar imenuje on "zračno vizijo". To pa je bolj stvar občutka kot pa vida. Njegove slike junakov v zraku, bitk, obstreljevanj in drznih pohodov francoskega avijatičnega zbora, se bo razstavilo v Ameriki z dovoljenjem francoskih vojaških oblasti.

Poročnik Farre, ki se je dejanski udeležil nekaterih najbolj značilnih činov zavezniških avijatikov v Franciji in Belgiji, je bil odlikovan z vojnim križem za junaštvo in njegova dela so vzbudila veliko pozornosti v vseh zavezniških glavnih mestih v Evropi.

— Ko sem se prijavil pri prvem pozivu na orožje, — je rekel poročnik Farre, — sem imel v mislih dva cilja. Prvič sem hotel pomagati svoji domovini v uri njene največje sile in drugič sem hotel uporabiti vsaki trenutek prostega časa, da spravim na platno vse kar se je tikalo vojne in kar bi mogel opaziti.

Francoski vojni urad pa je kmalu izvedel za delo poročnika Farre in podelilo se mu je službo opazovalca-obstreljevalca ter ga pridelilo prvi skupini obstreljevalnega oddelka, pri katerem je ostal do svojega zadnjega potovanja v Zdr. države.

V tej lastnosti in potom stalnega stika s tovariši v avijatičnem zboru, — s katerimi je delil vse težkoče, vso srečo in vsa veselja, — je ta zrakoplovec-umetnik tekom treh let vojne ovekovečil na platnu nekatere najbolj značilne in zanimive dogodke vojne, ki se je razteguila na skoro vsak narod po celem svetu.

Vsa slika, katero je naslikal, pripoveduje svojo lastno povest, prav kot se je to povest povedalo na bojnem polju. V slikah ni nikake domišljije, kajti domišljija je bila popolnoma nepotrebna. — Noben izmed živih umetnikov, — pravi poročnik Farre, — bi ne mogel v domišljiji ustvariti dejanj junaštva ter prizorov groze, ki so se dejanski završili na bojnem polju, kjer sta bila Verdun in Marne le dve točki ob bojni črti, dolgi na stotine milj, ob kateri je cel junaški narod prelival svojo kri in jo še preliva.

Gledati na te strahote s kake opazovalne točke na trdnih tleh kot v slučaju, da človek opazuje čedo govedi ter gledati iste strahote s sedeža v prostem zraku, nudi popolnoma različno ozadje celega pozorišča. — Poročnik Farre je pojasnil to in to razliko hoče predstaviti občinstvu kot je to pač mogoče potom svojih slik. Onim ki bo do obiskali njegovo razstavo, svetuje, naj si predstavljajo, da se nahajajo v njegovi postojanki, to je kot opazovalci v drugem aeroplanu.

Poročnik Farre je nadalje izjavil, da bi bilo nemogoče navesti vsa junaška dela francoskega avijatiškega zbora, — ne morem pa se zadržati, da bi ne omenil činov poročnika Partridge — je rekel. — Poročnik in njegov pilot sta bila v spremstvu dveh drugih aviatikov tekom nekega nočnega obstreljevanja za črtami Verduna ob času velike ofenzive, premagana od dušljivih plinov. V omotici sta ležala več kot deset minut, tekom tega časa je padel aeroplan prepuščen samemu sebi do nižine 500 jardov nad sovražnikovo črto. — Sveži zrak je predramil pilota, ki je vrgel nato raz krov dušljivo bombo ter spravil tudi opazovalca nazaj v življenje.

Kaj je bil njun prvi nagon, ko sta se vrnila za svoje črte? — Vrnila sta se ter obstreljevala železniško postajo. — Po izvršenem poslu sta se vrnila, izpila nekaj gorkega ter zopet zasedla stroj za pohod v razdaljo celih tristo kilometrov.

Razen svojih slik ter svojega vojenga križca smatra poročnik Farre za najdražje stvari svojemu srcu štiri pisma iz rok štirih najbolj slavnih in junaških aviatikov: kapitana Roekel, ki je padel na polju časti; kapitana Heurtauxa, poveljnika slavne Stork eskadrile, kateri je pripadal tudi slavni Guynemer, francoski narodni junak ter končno kapitana Verillis in poročnika Partridge.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na sidro znamko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristneja kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Francis je odpotoval iz Petrograda.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 2, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, Rusija, 28. febr. — Ameriški poslanik je sinoči odpotoval iz Petrograda v Vologdo; spremljali so ga japonski, brazilski in siamski poslanik. Iz Vologde poslaniki lahko potujejo proti Arhangelsku, ali pa proti Moskvi, kjer lahko vzamejo transsibirsko železnico do Tihega oceana.

Eden izmed nepotrebnih: — zakladnica, ki svari ljudi pred tem, da bi gromadili zlat denar.

Ozdravil svojo KILO.

Jaz sem grozno počil, ko sem pred leti vzdignil en vagon. Zdravniki so mi rekli, da moram biti operiran, ako hočem ozdraveti. Obvezje mi niso dobro činile. Konečno sem pa dobil nekaj, kar me je hitro in popolnoma ozdravilo. Več let je preteklo in kila se ni povrnila, akoprav delam težko mizarsko delo. Nisem bil operiran, niti zgubil nobenih sitnosti. Jaz nimam ničesar za prodati pač pa dam vsakemu pojasnilo, kako se zadobi popolno ozdravljenje brez operacije, ako na išete Eugene M. Pullen, Carpenter 454 D Marcellus Manasquan, N. J. Najboljše, da izrečete to objavo in jo pokažete onemu, ki je počen — morda rešite komu življenje ali pa vsaj pred nedležne kilo in strahom pred operacijo.

Adv.

Farme!

Postanite neodvisen v življenju s tem, da kupite eno naših farm v Ohio. Farme so priporočane in imajo posebne udobnosti od vlade, Farmerji so neodvisni v dobrih in slabih časih; poljske pridelke se proda za dobre cene vsak čas. Pišite ali nas pa obiščite še danes. Mi imamo farme vseh velikosti in vsake vrste in z veseljem vam pošljemo seznam istih.

THE DENES & DEMILIO COMPANY,
700 Marshall Bldg., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI!

Najuspešneje mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v 6tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurja očesa, ozebline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni žepni **KOLEDAR** za leto 1918. pošljite 4 cente za poštnino.

JAKOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let nenavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovatelja dobiva zaupanje in posplošenje pri kupcih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebščin in razpošiljanja, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV
ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v želodcu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti želodec in odstrani iz črev vse zastale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni slabelosti ter pri posebnih želodčnih slabostih, pri premeni življenja ženska ali pri majnarjih in drugih delavcih, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepričal o učinkoviti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatičnih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklinam itd. in po vdrgavanju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče antiseptično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915. Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,
Manufacturing Chemist,
1333—1343 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

ČUDNA NOVICA!!

Te oglašene ure kažejo ure in minute kot običajne; 2) kažejo imena dni v tednu; 3) pokažejo imena mesecev; 4) spremembo mesecev; 5) jako lepo okrašene; 6) so po 15 kamnov; 7) so jamčene po 25 let. Kdor kupi tako uro bo imel spomin za dolgo let. Le pri nas jih imamo. Pri naročbi ne pošiljajte denarja, plačajte šele potem, ko jo dobite.

Krasen nož z najboljšega jekla vreden $2.50, dobi se za pri nas za $1.00 ako kupite uro. Ura, prstan in nož skupaj $3.25.

Skupaj z uro pošljemo pisano jamčevino. Prebivalci v okolici New Yorka zamorejo videti te ure in vsakemu se dopadejo.

V Canado pošiljamo le ako naprej plačano.

Samo za kratek čas bomo tako ceno prodajali, zato takoj naročite na naslovu:

UNION WATCH CO.,
Dept. 35.
116 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. — Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 20 Main Street Conemaugh, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Nunrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1216 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expresnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa., in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Krošnjar

ROMAN IZ AMERIŠKEGA ŽIVLJENJA.

PRIREDIL J. T.

34 (Nadaljevanje).

— Saj res, vidiš, vidiš — je rekel smeje, — še sam nisem vedel, kako strašno sem bogat. — Včeraj zvečer sem se pogovarjal z Mr. Mortonom o moji bodočnosti. — On mi ni mogel dati nobenega pripravnega sveta.

— To je čisto umevno. — Mr. Morton je že star mož, Pavlina pa ne pozna še tako dobro takajšnih razmer kot jih napriner jaz poznam. — Če bi jaz gospodu to povedala, stavim, da bi mi pritrdil. Zdaj se pa odloči, kje hočeš biti. — Tukaj, ali v mestu?

Hemsedal ni vedel, kaj odgovoriti.

— Najprej moram govoriti z gospodom Mortonom — je rekel sledniič. — Njega bom še zelo potreboval, da me bo uvedel v družbo. Če se bo tudi on strinjal s tvojim nasvetom, se bom odpravil popoldne v Oakleo ter se pogovoril s tvojim očetom kot mož z možem.—

Ellen je narahlo zardela.

— Da, napravi tako — je rekla — jaz bom ponosna nate. — Toda pomisli na to, da ima moj oče še vedno oblast nad menoj.

— Vem, vem. — Najprej se morava pogovoriti z gospodom Mortonom, potem naj pa usoda odloči kakorkoli hoče. — Pogledal ji je v oči ter jo pričel poljubljati.

Vedel ni, če so to zaročni poljubi, ali poljubi pred ločitvijo.

— Pojdi — je rekel sledniič ter jo odvedel v sprejemnico.

Pri oknu je stala Pavlina in se smehljala, kljub temu, da je imela vse oči polne solz. — Na divanu je sedel starec ter smeje vprašal:

— No, ali ste se sporazumela?

— Nekaj bi vas rad vprašal — je rekel mladi mož. — Pojdiva nekoliko ven, če vam je drago. — Dami nama gotovo ne bosta zamerili, če bosta par trenutkov sami.

Morton je prikimal, prijel ga je za roko ter ga odvedel v sosednjo sobo.

— Tukaj, torej. — Sedite! — Povejte vse, kar vam leži na srcu.

Hemsedal mu je vse pojasnil. Svoje bojazni in svoje upanje. Starec mu je po kratkem premisleku začel svetovati, kaj naj stori. Rekel je, da ima v mestu prijatelja, mirovnega sodnika, ki bo uredil vse potrebno.

Zatem je odšel k Ellen in ji pojasnil svoj načrt

Morton je ukazal zapreči in mlada človeka sta se odpeljala.

Večerilo se je že, ko se je zaslišalo pokrtanje kopit na cestnem tlaku

Morton je bil prišel v onem trenutku na verando, ko je dvignil Hemsedal iz kočije žensko postavo, zavito v gost pajčolan.

— Ali je vse v redu? — je vprašal farmer?

— Da, to je moja žena — je rekel mladi mož ter vzel zardeli Ellen kopreno z obraza.

Morton se je sklonil k nji ter jo poljubil.

— Otrok, misli si, da te je poljubil oče. — Bog vaju blagoslovi! Stari je bil tukaj, malo potem, ko sta se odpeljala. — Na mizi je pustil pismo.

Ko je v sprejemnici objemal Hemsedal svojo mlado ženo, je opazil na mizi pismo, ki se je glasilo:

Gospod: —

— Moja hči je šla po svoji poti in jaz prihajam prepozno, da bi ji mogel preprečiti njeno namero. Jaz vam ničesar ne očitam, kajti vem, da niste mogli po vsem, kar se je zgodilo, drugače ravnati. — Tudi moji hčeri ne očitam ničesar. Na banki dobi lahko mojo doto in je lahko prepričana, da je tudi mati ne bo pozabila v svoji oporoki. — Ne poizvedujte po mati in po moji ženi. — Nobeno pismo, ki ga pišete, naju ne bo doseglo.

Elliot.

Hemsedal se je globoko oddahnil, kajti pričakoval je nekaj hujšega, nekaj slabšega

— Ne boj se, Peter — je rekla. — Vse bo še dobro. — Jaz prav dobro poznam svojega očeta. Prepričana sem, da ne bo minulo par mesecev, ko naju bo obiskal.

Vrata so se odprla in vstopil je Morton.

— Oprostita, da vaju motim, otroka. — Toda je že tako na svetu, da sta žalost in veselje neposredno zvezana. — Zdaj moramo tja vsak način obiskati starega Izaka.

— Ali je zbolel? — Ali se mu je kaj drugega pripetilo? — je vprašal Peter preplašen.

Morton ni odgovoril, ampak je odprl vrata v njegovo sobo.

Starec je ležal z zaprtimi očmi na svoji postelji. Bela odeja, s katero je bil pogrnjen je bila oškropljena s krvjo.

Poleg postelje je stal zdravnik in spravljal v torbo svoje operacijske potrebščine.

— Ali je mrtev? — je vprašal Peter s tresočim glasom.

— Da, mrtev je. — Umrl je že najmanj pred dvanajstimi urami. — Kri se mu je vlila. — Najbrže je že slutil smrt, ker je napisal neke vrste oporoko.

Hemsedal je zgrabil s svinčnikom napisan papir ter začel brati.

— Najbrže se mi bo danes ponoči zgodilo nekaj človeškega. Že ves večer čutim v ustih kri. Nič se ne kesam, če se mi kaj takega pripeti, kajti jaz sem dovršil svojo zemeljsko pot. — Nadalje ga prosim, naj ne bo tako ponosen kot je bil ponavadi dosedaj in naj prevzame mojo zapuščino. — S priloženim pismom naj se obrne na ono newyorško banko, s katero sem poslo-val. — Z mojim telesom naj se zgodi, kar se hoče, moja duša bo pa našla svojo pot brez vsake človeške pomoči.

Izak.

Hemsedal je spravil papir in pismo ter poljubil mrtvecu desnico.

Pol ure kasneje je spremil Mr. Morton mladi par v malo sobo, kjer sta se bila zjutraj sestala.

Hemsedalu je podal roko, Ellen je poljubil na čelo in zaprl za seboj vrata.

Pavlina je odšla takoj po obedu v svojo spalnico. Tam je pokleknila pred posteljo ter skrila obraz v blazine. — Njeno telo se je začelo tresti v krčevitem joku.

Pozno zvečer je vstala ter si obrisala z robcem oči. Zatem je odšla v sprejemnico, kjer jo je pričakoval Morton.

Konec.

Le nepričakovano nas zanima. Zgodovina navaja tekmo, v kateri je zmagala počasna želva, a ne pravi ničesar o številnih prejšnih tekmah, v katerih je zmagal zajec.

* * *

Za vsako stvar je najti vzrok, a s tem še ni rečeno, da je vsak vzrok — dober...

* * *

Nekateri ljudje puščajo sledove svojih nog na pesku časa, dočim morajo drugi ljudje pustiti za seboj odtise — svjih prstov.

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbujem ter razpošiljam širom Združenih držav **zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor:** sladno ječmenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, hvošč, lipov cvet, lapuh, tavženrože, vinska ruta, ter druge enake stvari ki so obširno opisane v knjigi **"Domači zdravnik"** in se vporabljajo zelo vspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se priporočajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer majaron, šatraj, muškatov cvet, paprika (prašek), lorbarjeva peresca, žajbelj, žefran i. t. d.

Postreči vam zamorem tudi z raznimi semeni, kakor: seme za salato, peteršilj, fižol, peso, korenje, zeleno, i. t. d. Pišite po cenik.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 1611 — New York, N. Y.

Dr. J. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik v Pennsylvaniji

843 E. Ohio St., — N. S. Pittsburgh, Pa.

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec februar in marc.

FEBRUAR:

Ena znamka $4.13, poln certifikat s dvajsetimi znamkami $82.60

MARC:

Ena znamka $4.14, polu certifikat s dvajsetimi znamkami $82.80

Vsak jih lahko kupi koliker mu drago, nikakor pa ne več kakor dvesto znamk.

Čitajte pazljivo v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znamke in Slovenci"

Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za poštnino registriranega pisma, v katerem Vam jih bomo poslali

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, — New York, N. Y

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., — New York, N. Y.

POUČNE ZNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—.50
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—.50
Poljedelstvo	—.50
Sadjereja v pogovorh	—.25
Schimpffov nemško-slov. slovar	$1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem	—.35
Doli z orožjem	—.50
Mesija 2 zvezka	—.60
Pod Robom Sl. Večernice	—.20
Postrežba bolnikom	—.50
Socijalna demokracija	—.10
Trtna uš in trtoreja	—.50
Umna živinoreja	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Trojka	—.50
Vojna na Balkanu 13 zves.	—.50
Zgodovina c. kr. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

RAZGLEDNICE:

Newyorške, božične, velikonočne in novoletne komad po ducat	—.03 —.25
Album mesta New York s krasnimi slikami	—.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa	—.25
Avstro-ogrski, veliki vezan	—.50
Celi svet mali	—.10
Celi svet veliki	—.25
Evrope vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$3.00
Vojni atlas	—.25
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po	—.25
Združenih držav mali	—.10
Združenih držav veliki	—.25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa celi svet	$3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Slovensko Republikansko Združenje.

SEDEŽ V CHICAGI, ILL.

Izvrševalni odbor:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda Etbin Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavertnik.

Nadzorni odbor:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

Centralni odbor:

John Ermene, Ivan A. Kaker, Ivan Kušar, Anton Motz, Frank Mravlja, Jacob Muha, Matt Pogorele, John Rezel, Joseph Steblaj Frank Šavs, Frank Udovich, Andrew Vidrich, Stefan Zaurie, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(OPOMBA. — Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso priglasili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljatve je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O., No. 1, Cicero, Ill.)

IZVLEČEK ZAPISNIKA 12. IZVRŠEVALNEGA ODBORA S. R. Z. 19. FEBRUARJA 1918.

Začetek seje ob deveti uri zvečer. — Predsednikom je bil določen br. M. V. Konda. Zapisnik prečitan in sprejet, nakar se br. Konda opraviči, ker ga ni bilo na zadnji seji. Zadržalo ga je nujno delo. Se vzame na znanje.

Brat tajnik poroča nato o dohodkih in stroških. Predloži račune, ki se odobrijo.

Dalje poroča, da imamo stalno prispevajočih članov dozdaj priglašenih okoli dve sto. Knjig za slovenske vjetnike v Italiji je dobil dozdaj kakih 50, razen tega tudi par dolarjev v isti namen.

Nato prečita pismo Zveze Slov. Svobodomiselcev v Ameriki, ki se glasi:

"Slov. Repub. Združenje, Chicago, Ill. — Cenjeni: — Čast mi je poročati, da je gori označena (samostojna) organizacija sklenila po najboljših močeh podpirati gibanje S. R. Z. in radi tega prijavi svoj vstop v vrsto drugih zavednih organizacij in društev, ter obenem prijavi svopega zastopnika za centralni odbor S. R. Z. v osebi Joseph Ivanetič-a, 1125 Norwood Road, Cleveland, O. — S spoštovanjem W. Rus, upravitelj Z. S. S."

Pismo Slovenske Čitalnice v Ely, Minn. se glasi:

"Slovensko Repub. Združenje, Chicago, Ill. — Cenjeni: — Tem potom Vam sporočam, da se člani in članice Slov. Čitalnice v Ely, Minn strinjajo z idejo S. R. Z., katero hočejo podpirati po svojih močeh. Na seji 2. decembra 1917 je bil izvoljen zastopnikom Slov. Čitalnice J. Judnič. — S pozdravom Matt Polajnar, tajnik slov. Čitalnice."

Pismi se vzamete na znanje.

Brat tajnik nato prečita pismo br. M. Žugelja iz Murray, Utah, ki priporoča, da bi se priobčevala vsaj imena stalno prispevajočih članov. Sklene se, da to za enkrat ni mogoče, ker nimamo svojega lastnega lista. Slov. Review je namenjen v prvi vrsti ameriški javnosti, naša slovenska glasila, pa so že itak preobložena s takim delom, za katero se nič ne plača.

Brat Krže poroča o shodu v Waukegan, Ill., ki ga je priredilo osem slovenskih društev, kjer je bil on navzoč kot govornik. Zanimanje za S. R. Z. je veliko, dvorana je bila natlačeno polna in primerna resolucija soglasno sprejeta.

Dalje omeni, da je povabljen za 10. marca na shod v La Salle, Ill. —

Brat Kristan poroča, da gre na shod v Milwaukee dne 24. febr.

Iz Detroit, Mich. pišejo, da bi radi imeli govornika za shod v prvi polovici marca. Odgovori se jim, da bi mogel priti govornik 31. marca, ker prej ni mogoče.

Seja zaključena ob poldvanajstih zvečer.

Anton Terbovec, tajnik S. R. Z.

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSK IN NE OTROK.

Slovenski zdravnik.

Dr. Koler najstarejši slovenski zdravnik, špecijalist v Pittsburghu, ki ima 28-letno skušnjo v zdravljenju vseh moških bolezni.

Hydrocele ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije.

Bolezni mehurja radi katetih nastanejo bolezni v križu in hrbtu in ostale bolezni te vrste zdravim z gotovostjo.

REVMATIZEM, TRGANJE, ZASTRUPLJENJE KRVI, BOLEČINE. OTEKLINE, ŠKROYLE IN DRUGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi neliste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni potrebno ležati. Jaz rabim 606 in 904 za krvne bolezni.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE.,

PITTSBURGH, PA.

W. S. S.

Vojno-varčevalne znamke pomenijo: dolarje — na banki in preskrbovanje ameriških vojakov v zakopih.

* * *

Ako kupiš vojno-varčevalno znamko, skrbiš za svojo bodočnost in braniš čast dežele.

* * *

Z denarjem, ki ga najsigurnejše naložiš, delajo Zdr. države municijo, grade ladje in preskrbujejo ameriške vojake.

* * *

S tem, ako kupiš vojno-varčevalno znamko, zadaš kajzerju udarec in si — kar tudi ni tako brezpomembno, — celo plačan za to!

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Liniment.

Za dobro in uspešno domačo rabo bi morala vedno imeti to zdravilo vsaka družina, kajti to zdravilo kmalu odpravi bolečine v prsih, v križu, v kolku, ali kjerkoli si že bodi, če so te bolečine nastale vsled revmatizma, ali prehlada.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardsko olje) je znano kot izborno mazilo pri zdravljenju revmatizma, okorelosti udov, hrbtobolja in krčev. To je zelo uspešen lek, kojega naj bi imela pri rokah vsaka družina. Natačna navodila so označena na steklenici.

Cena 30 in 60 centov.
Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Vihar.

Silen vihar, ki je prišel nad Cleveland, prejšnji pondeljek ponoči in je divjal še v torek, je povzročil več tisoč dolarjev škode, posebno na zapadni strani mesta. Samo škoda na zdrobljenih šipah na zapadni strani se ceni na $6000. Udrla se je streha na Superior Arcade, ki je padla štiri nadstropja globoko na tla.

Ta Kiddiephone govoreči stroj igra vsak rekord, kakor vsak dragi Gramophon in je delan tako trdno, da bo trajal več let.

Zakaj bi plačevali visoke cene za gramophon, ako morete od nas dobiti Kiddiephone za majhno ceno. Ta govoreči stroj za majhno ceno, bo opravil isto službo kot drugi, ki so zelo dragi.

Pošljite $1.00 in natančen naslov in mi vam bomo poslali Kiddiephone, katerega cena je le **$4.25.** Pomnite, da je ta nizka cena le za malo časa.

K vsakemu stroju damo tri rekorde zastonj.

Union Noveltv Co.,

Dpt. 10.
116 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči špecialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 8 do poldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popol V nedeljo od 10 dop. do 2. popol

DR. LORENZ,
špecialist moških bolezni.
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico.
Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, prosbno še, kar ima